

ROÑAAGAYITAKIRINI JESOSHI JOWA OETARIKAPAENI AWIJATSINI IINJA OTHONKANTAPAAKYAARI KIPATSI

Itanakawo Jowa rojankinari

¹ Ritaperotakawo Tajorentsi ikamantakiri Jesokirishito oetaka awijatsini iinja, roojatzi rowaagantakanariri irira ronampiri, roojatzi roñaagantakinawo naari. Naaka Jowa riraga antziniriri Jesoshi okaatzi ikowakaakinari. Tema koñaatziro noñaakiri oetaka rootzimateentsi awijanaki. Iroñaaka nowaagaeyemironi eerori.

² Naaka Jowa, jankinatziromirori maawaeni noñaakiri eejatzi maawaeni nokemakiri. Tema ikantana ronampiri okaatzi ikantakiri riraga Jesokirishito eejatzi okaatzi ikantakiri Pawa Tajorentsi.

³ Okameethatzi iñaanateeyeroni maawaeni atziri iroka ñaanamentotsi eejatzi okameethatzi ikemero maawaeni atziri okaatzi okantziri. Omaanta eero ikemashitawo, inta ikenkithashiryakotyaaawo ikimoshirewentero. Pamine, eero ojamanitzi awijanaki maawaeni iroka nokenkithatakotzimiri.

Rojankinateeyakinirini aapatziyariri Jesoshi janta 7 nampitsiki

⁴ Naaka Jowa jankinatziromirori iroka. Nojankinateeyakinirini jeekatsiripaeni jaka piipatsitekika

owaero Aashiya,* riraga aapatziyeeyaririni Jesoshi jaga 7 nampitsiki. Nokoyi niwethatemi eerokapaeni tsikarika pikanta pijeeki. Eenitatsi rirori, roojatzi ikanta: paerani ijeekita, roojatzi iroñaaka, roojatzi ikantyaani ijeekini iinja. Nokamantakiri: “Pineshironkateeyerini noyemijantzinkarite janta Aashiyaki, kameetha pijeekakagaeyerini”. Eejatzi ikaatakira 7 ronampiri Tajorentsi rowaga amitakotapiinteeyerini, inewootakiri iwinkatharimentoki tema ikowaki eejatzi ineshironkatzimi Tajorentsi eejatzi ijeekakaakimi kameetha. ⁵ Eejatzi nokamantakiri Jesokirishito: tema kameetha ikamanteeyakaeroni aari ikantakiriri Tajorentsi. Rirotaki itawori ipiriintanaa, eero ikamae eejatzi, tema eejatzi ipinkathariwenteeyakirini pinkatharitawitachari jaka kipatsikika.

¡O! ¡Thame añaperoteri Jesoshi!

¡Osheki inintashireperotanteeri; tema ikamawentakae raapithatantakaerori kaari kameethatatsi antakiro!

⁶ ¡Tema iiteeyakaeni amitakotantaniri aririka reewawenteeyeeni!

Eejatzi iiteeyakaeni amanakotariri paashinipaeni atziri riyotanteriri Tajorentsi.

¡O! ¡Thame añaperoteri! ¡Tema akowaki intsipaete reewawenteriri irira maawaeni atziri!
¡Tema akowaki ikanteetatyeeyaani reewawenante! Eejatzi akowaki rantero intsipaete. Aritaki okantyaari.

---

* **1:4** Paerani ijeekanaki Jowa Aashiya ari iroñaaka iiteetziro Toorokiya.

⁷ ¡Pamine! Kyaaryo ikinapae menkoriki riraga Jesoshi. Aritaki añeeyawaerini aaka maawaeni jaka kipatsiki. Eejatzi iñeeyawaerini kentakoeyawitakaririni paerani. Rootaki ithaawanteeyawakyaarini maawaeni theenkaeyiririni, riragaeyanakyaani, jmm, jmm. Kyaaryo, aritaki okantyaari intsipaete.

⁸ Tee ipaashinitapiintzi Awinkatharite, ikanteetatyaaani itajorentsitaki, roojatzi ikantani: paerani, eejatzi iroñaaka, eejatzi ikantyaani iinja. Ikantzi: “Naaka itzitaworini nojeekini, roojatzi nokantani nojeekini, notajorentsiperotzi”.

Ritakari iñaakiri Jowa

⁹ Ari, noyemijantzinkarite, akimitawaka-gaeyakani: aapatziyeeyakarini Jesoshi, rootaki rowashironkaapiinteeyantakaeri theenkan-tatsiri. Ipinkathariwenteeyakaeni Jesoshi, rootaki amateeyantakaworini eshiwentakiro akemaatsitawentyaari irira. Nokenkithatziro iñaani Tajorentsi, tema nokenkithatakotakiri Jesoshi, rootaki rookanteetakinari jaka othampishiki iiteetziri Paatzimoshi.

¹⁰ Apaani tominkoki omatakaakina Ishire Tajorentsi nokenkithashiryaaaperotanakiri Tajorentsi, roojatzi nokemantakariri ikenkithatakaakina. Iñaanatakina, ikimitakari iwaemanka tziwoorentsi: koñeenkataki iñaani,
¹¹ ikantakina:

—Pojankinatero maawaeni noñaagayitemirini, roojatzi pipakaanteri aapatziyeeyanarini janta Ejeesoki, Eshimiirinaki, Peerikamoki, Tziyateeraki, Jaarireshiki, Jirareerejyaki, eejatzi Raworisheeyaki. Okaatzinta nampitsi 7.

12-13 Nopithokashitanakari riraga kenkithatakaakinari; ari noñaakotakiri ijeekantari itamorekatheeta, ikaataki 7, riwetsikaetziro ooro. Niyanki noñaakiri rojatekaka kimitariri atziri. Rirotaki Jesoshi, riraga poñagaenchari jenokinta paerani, ikoñaatapaaki jaka kipatsikika. Ikithaatakawo eepirothatzi iithaari rooperori, kimitawori ikithayitarini pinkathari; ojeekaki ichopineeki kimiwitawori ishirikathakiro, riwetsikaetziro ooro. ¹⁴ Okitamaeshitaperotaki iishi, okimitakawo ampeeranki eejatzi kitamaari menkori: kitamaariroña. Okimitaka roki amoreki kiraamenkyaanikitaki. Tema riyotziro maawaeni, oetarikapaeni akenkithashiryaaayitzirini. ¹⁵ Oshipakiryaaaki iitzi kareenatha. Ishincheenkatzzi iñaawaetzi, ikimitakawo antawo opareenkaayi osheki ojootzi, jooo. ¹⁶ Kimitaka roerikakiri rakoperoki 7 ompokiro; okontetapaaki ipaantekira ithatyaamento, othoyempitzi apite omitzikaaki; oshipakiryaaaperotaki ipoo, ikimitakari oorya, ishipakiryaaaperotaki, shipakiririri. ¹⁷ Noñaantakariri, okimiwitaka nokamanaki notyeemotanakiri iitziki, tereei. Tema nothaawantanakityaari. Roojatzi ipampitantakina rakoperoki, ikantakina:

—Eero pithaawantana. Naaka Jesoshi riraga itaperotanakawori maawaeni, tema najaryaakawo maawaeni paerani tekirani niwetsikiro kipatsi. Eejatzi naaka oweyaantawori maawaeni, tema aritaki nomonkaatakiro okaatzi najaryaakari. ¹⁸ Ashi noyiro nañaaperotzi. Nokamaperowitapaenta, omaanta añagaana

eejatzi; iroñaaka nokanteetatyeeyaani nañe. Eero nokamae eejatzi. Naaka kantatsini tsika okaate ikame atziri; naaka kantatsini ninkarika jatatsini jenokinta eejatzi ninkarika jatatsini paamariki kaari tsiwakanitatsini. ¹⁹ Iroñaaka pojankinatero iroka piñaakiri, rowaga awijatsini iinja. ²⁰ Iroñaaka nokamantemiro kantakotachari kaari piyotzi inkaaganki. Piñaakiri 7 ompokiro noerikakiri nakoperoki: roshiyakari riraga jewawentziriri aapatziyeeyanarini janta 7 nampitsiki. Iroñaaka piyotaki nopinkathari-wenteeyakirini. Eejatzi rowaga ojeekantari itamorekatheeta: oshiyakaawentakiri maawaeni aapatziyeeyanarini janta nampitsikinta. Iroñaaka piyotaki kijokiro nowaeyakirini.

2

Rojankinateeyakinirini aapatziyariri Jesoshi janta Ejeesoki

¹ Eenitatsi eejatzi ikantakinari Jesoshi:

—Noyempyaaminthari, nokowakimi
pojankinateniriri riraga jewawentziriri
aapatziyeeyanarini janta Ejeesoki iroka noñaani
pikantziri: “Iroñaaka nokamantemiro naaka
riraga oerikakiriri 7 ompokiro rakoperokira:
riraga anashitachari janta ojeekantari
itamorekatheeta, kaatatsiri 7. ² Nokantzimi:
‘Niyotakiro pantayitakirini, niyotakiro
pipomeentsiwentakinawo nokowakaakimiri, tee
pijamineentawo. Niyotakimi tee pishinetziri
piyemijantzinkarite rantapiintero kaari
kameethatatsi. Eeniro jatashitawitzimiri
kantashitawitachari: “Naaka Rotyaantanewo

Jesokirishito”, omaanta piyotawakiri ikowawita ramatawiterimi aapatziyanari: niyotaki tee pishinetziri ikenkithatakayemi. ³ Niyotaki osheki pikemaatsitawentakina, omaanta tee pijamaneentawo, pantayitakinari. ⁴ Omaanta eeniro pookakiri apaani: paerani pinintaperotawitakina; omaanta iroñaakaroña tee pinintaperotanaana. ⁵ Pikenkithashiryagaeyaani tsika pikantari paerani owakirani paapatziyantakinari; tee pikimiteeyaani iroñaaka. Pikenkithashireeeyaani, petakoty, eejatzi pikimitanteeyaari pikimitaaga paerani, owakira paapatziyeeyakinani. Pikenkithashiryaperoteeya, pinintaperotanteenari eejatzi. Eerorika pinintaperotaana, eero añaawaeri aapatziyeeyanarini jaga pinampiki.

⁶ Omaanta eenitatsi noñaaperotantakimiri: poonawo rantayitakirini oyaateeyiririni Nikoraashi, rantashitayitakawoni kaari rayi. Eejatzi naari, noonaperotawo ranteeyirini.

⁷ Aririka pikoyi piyoperotero aritaki pikemaperotawakiro iroka nokamantzimiri. Paerani ojeekaki Ereeki inchato owañaantatsiri: aririkami royaawomi paeranijatzi, ikanteetatyeeyaanimi rañeemi. Iroñaaka eeniro kimitawitawori janta okameetheetyaaperotzinta, janta Tajorentsiki. Aririka kameetha pijeekaeyeni eejatzi eekiro piyaatatyee pantapiintakinawo nokowakaemiri, okimitakya powakyaawo iroka chochoki jenokinta owañaaperoyemirini: kyaaryo pikanteetatyeeyaani pijeekaeyeni janta jenokinta’ ”.

Rootaki rojankinatakaakinari Jesoshi.

Rojankinateeyinirini aapatziyariri Jesoshi janta Eshimiirinaki

⁸ Eejatzi ikantakina Jesoshi:

—Eenitatsi iroka pojankinateeyeniririni riraga jewawentziriri aapatziyeeyanarini janta Eshimiirinaki: “Iroñaaka nokamantemiro naaka riraga Itaperotakawori maawaeni, tema najaryaakawo maawaeni paerani tekirani niwetsikironi kipatsi. Eejatzi naaka riraga Oweyaantawori maawaeni, tema ari nomonkaatero okaatzi najaryaakari. Nokamaki paerani, roojatzi nopiriintanaa.

⁹ Nokantzimi: ‘Niyotakiro pantayitakirini, niyotakiro osheki pikemaatsitawentakina, niyotakiro pashironkaawentakina tekatsi tzimimotemini; omaanta eero pipeyakotawo nopinataperotemi janta jenokinta. Niyotaki osheki ikantzimateeyakimini riraga kimityaarinimi aapatziyeeyanarini. Ikanteeyawitani: “Naapatziyari Jesoshi”. Omaantakya, tee raapatziyeeyanani, inta raapatziyari rirori Jatanaashi.

¹⁰ Kyaaryo, rooteentsi osheki pikemaatsityaawo, omaanta eero pithaayi. Riraga iwinkatharite kamaari romonkyaagakaantemi apanipaeni eeroka omonkyaagamentotsiki, ikowaki rookakayemiro paapatziyawitakinaga. Ojamineentapaente osheki pikemaatsitayityaawoni oetarikapaeni. Ojamineentapaente pikyaaryoowentenawo maawaeni nokamantakimiri, roojatzi pikamantyaari; roojatzi nopinataperotemi, eejatzi pikanteetatyeyaani pañe janta nonampiki. ¹¹ Aririka pikoyi piyoperotero,

iroñaaka powakempitaperotawakyaawo okaatzi nokamantemiri roojatzi panantakyaawo. Aririka kameetha pijeeke eejatzi pantapiintenawo nokowakaemiri, eero piyaatzi eerori paamariki kaari tsiwakanitatsini. Tema iroka oshiyawori pikame apite’ ”.

Rootaki rojankinatakaakinari Jesoshi.

Rojankinateeyakinirini aapatziyariri Jesoshi janta Peerikamoki

¹² Eejatzi ikantakina Jesoshi:

—Pojankinateniri iroka riraga jewawentziriri aapatziyeeyanarini janta Peerikamoki eekiro iñaanateniri aapatziyeeyanarini janta ikantzi: “Iroñaaka nokamantemiro naaka riraga ashitawori nothatyaamento, thoyempitatsiri omeniki eejatzi omitzikaaki. ¹³ Nokantzimi: ‘Niyotakiro maawaeni pantayitakirini, niyotaki jaga pijeekira ijeeki eejatzi osheki pinkathatziriri Jatanaashi: kyaaryo ijeekimoeyimini rirori. Niyotaki paapatziyaperotakina, tee pookana. Paerani ijeekakini pinampiki Antzipashi: riraga kenkithatakotanari, tema ikyaaryo-ooenantakinawo maawaeni nokowakaakiriri. Piñaakoeyakirini rowamagaetakiri, omaanta tee pookaeyironi paapatziyeeyanani. ¹⁴ Omaanta eenitatsi pantayitakirini kaari inimotana. Noshiyakaawentemiro: paeraniperoroña riraga Waraami eeniro riyotaakiririni Waraaka riraga iwinkathariteni mowawajatzi riraga kijaniri icharineetenipaeni Ishirayeeri tsika ikantyaaka rantakaantyaariri irirapaeni kaari kameethatatsi. Roojatzi irirapaeni

rantakagaeyakirini rowakari iwatha ashi riwetsikayitzirini atziri itajorentsitashitari; eejatzi ishirontapiinteeyakawoni kaari iina. Eeniro iroñaaka pikaateeyakirini jaga oshiyakaririni riraga Waraami: irirapaeni rantakaagaantakimi rowakari iwatha ashi riwetsikani atziri itajorentsitashitari; eejatzi pishirontashitay-itakawoni kaari payi. ¹⁵ Eejatzi eeniro itsipateeyimini oyaateeyiririni Nikoraashi. Tee okameethatzi ranteeyakirini irirapaeni: rantakagaeyimironikari rantayitzirini rirori. ¹⁶ Rootaki pikenkithashiryaanteeyaneeyarini, eero pikimitaa chapinki. Eerorika pookaeyironi pantayitzirini, niyaatashiteeyiminikari nompojeeyapaakiminikari. Nothatzinkaeyakitziiminikari nothatyaamentoki rowaga thoyempitatsiri apite: nothonkaeyeminikari thatzik, thatzik. ¹⁷ Powakempitaperotawakya kameetha iroka nokamantzimiri. Aririka kameetha pijeeki eejatzi pantapiintakinawo nokowakaemiri, ari nopakimi poyaari kaari iñagaetzi, kimitawori nopashiteeyakarini paejatziiteni manaa. Eejatzi nopemi kitamaari mapi, jankinateenchari mapiki piwaero owakirari: piyotero eerori piwaero, omaanta eero riyotziro paashinipaeni’ ”.

Rootaki rojankinatakaakinari riraga Jesoshi.

Rojankinateeyinirini aapatziyariri janta Tziya-teeraki

¹⁸ Eejatzi ikantakina Jesoshi:

—Pojankinateniri iroka jewawentziriri maawaeni aapatziyanari janta Tziyateeraki: “Iroñaaka nokamantemiro naaka Itomi

Tajorentsi: okimitakawo noki paamari amorekaanikitzi, eejatzi oshipakiryaaiki noetzi, okimitakawo kijokitatsiri poreryaanikitatsiri. ¹⁹ Nokantzimi: ‘Niyotakiro pantayitakirini. Niyotaki pinintaperotawakagaeyakani, paapatziyeeyakinani, petakoeyakarini atziripaeni, pikyaaryoowentakinawo maawaeni nokowakagaeyakimirini. Eekiro piyaateeyatziini pantaperoeyanakironi. ²⁰ Omaanta eeniro apaani pantziro kaari inimotana: peshiwentakiro rowaga Jesaweera iyotagaeyakimironi aapatziyanari ishironteeyawoni kaari iina eejatzi iyotagaeyakimirini aapatziyanari oshirontee-yarini kaari oemi, eejatzi raapatziyeeyakawoni riwetsikashitayitarini atziri. Okantawita: “Nokenkithatakotapiintziri Tajorentsi”, omaanta amatawitapiinteeyakirini aapatziyeeyanarini. ²¹ Noyaakotawitakawo okenkithashiryaa-gaeyaami; omaanta tee okoyi okenkithashireeya, tee okoyi opakayiteeroni oshirontayitarini kaari oemi. ²² Iroñaaka nokamantemi: aritaki nomantsiyatakaakiro; eejatzi eerorika ikenkithashiryaa riraga aapatziyeeyaworini, nowashironkaaperoeyerini rirori kameetha eejatzi. ²³ Kyaaryo nowamagaeyerini maawaeni oyaateeyirorini Jesaweera, nothonkaeyerini maawaeni. Roojatzi riyoteeyantanakyaani maawaeni aapatziyeeyanarini niyotzitakiri ikenkithashireeyirini atziri eejatzi niyotakiro maawaeni ikowaeyakirini rajankaneki. Okameethatzirika panteeyakirini, aritaki nokaminthaaperoeyemini; omaanta teerika okameethatzi, aritaki nowashironkagaeyaki-

mini. ²⁴ Omaantakya paashinipaeni eeroka kaari aapatziyaawoni Jesaweera, eejatzi kaari antziniri Jatanaashi ikantawitariri, tekatsi nokanteeyemini; ²⁵ omaanta pikantyaani paapatziyena roojatzi nopokanteeya. ²⁶ Aririka pikyaaryoowentakinawo maawaeni nokowakaakimiri roojatzi nareetanteeya, ari noetakimini pinkathariwenteyiririni osheki atziri. ²⁷ Nokimitaka naari, ikowakaakina Pawa nopinkatharitantakari, eejatzi nokantemi eerori pipinkatharitaperotantanakyaari. Aririka opariye chomo, thonkapaaka otzimpookapaaki maawaeni, eejatzi pikimitya eerori: pithonkaeyeerini maawaeni kaari aapatziyeeyanarini, thoperee. ²⁸ Pipinkatharitaperotanaki, osheki nowaneenkatemí, pikimityaari kamori. ²⁹ Powakempitaperotawakyaawo iroka nokamantzimiri' ”.

Rootaki rojankinatakaakinari Jesoshi.

3

Rojankinateeyinirini aapatziyariri Jesoshi janta Jaarireshiki

¹ Roojatzi eejatzi ikantakina Jesoshi:

—Pojankinateniriri jewawentziriri aapatziyeeyanarini janta Jaarireshiki: paerani ikantakiri atziripaeni: “Riraga jaarireshijatzi ikemijantaperotziri kameetha Jesoshi”. Omaanta iroñaaka noñeemi naari, rooteentsi pipakayimateromi paapatziyana. ¡Pikemena, naaka piwinkatharite! Eenitatsi irika 7 jewawenterini ronampiri Tajorentsi ikemijantaperotana. Eejatzi eenitatsi nakokira noerikakiri ompokiro ikaatzi

7. Tema irira oshiyawori 7 kenkithatakaantaniri noñaani janta 7 nampitsiki. Nokantzimi: ikenkithashiryaa atziri poyaataperotana, omaanta niyotakimi pajankaneki, tee paapatziyaperotana. ² Kyaaryoowa, pitheenkaperotanakarira, piyaateekari paamariki kaari tsiwakanitatsini. Tee inimotziri Tajorentsi pantayitakirini. ¡Pikakishirete! Paapatziyena kameetha, pantenawo nokowakaakimiri. ³ Pikenkithashiryaaaperotaneero noñaani pikemakiri paerani: pikemijantaperotero, pikenkithashiryaaaneeya, pookaero pantziri. Eerorika paapatziyaperotaana, niyaatashitemi, nowashironkaemi. Tee piyoteeyini tsika okaate niyaatashitantemiri: nokimityaari koshintziranki, eero piyotzi tsika okaate ipokashitantemiri ikoshitantemiri. ⁴ Osheki pitheenkanteeyini, omaanta eeniro apanipaeni aapatziyanari janta kameetha ijeekaeyini rirori. Panteeyakironi kaari kameethatatsi noshiyakaantakimiro poepatsitzirowanki piithaari; omaantakya riraga aapatziyanari kameetha, tee roepatsitziro iithaari; noñaakiro okitetaki, okitamaamawoperotaki. Kyaaryo ikameethataki noñaaperotantakariri ikameethatzi. Ijeekimotena rirori, ikithaatawo kitamaamawoperotatsiri. ⁵ Maawaeni eekiro riyaatatyee ranteeyakironi nokowakagaeyakiririni ikithaatawo rowaga kitamaaperotatsiroña. Eeniro ojankinataka iwaeropaeni maawaeni riroripaeni noñaanamentoki tsikarika rojankinatakotapiintzirira nonampiri iwaeropaeni atziri ikanteetatyeeyaani ijeeki jenokinta. Eero noshe-

powakotziri iwaeropaeni. Eejatzi nokamanteri Pawa: “Rirotaki irika aapatziyanari”. Roojatzi nokamanteeyeririni maawaeni ronampiripaeni. ⁶ Powakempitaperotawakyaawo iroñaaka nokanteeyimirini, iroñaakakya pantero.

Rootaki rojankinatakaakinari Jesoshi.

Rojankinateeyakinirini aapatziyariri Jesoshi janta Jirareerejyaki

⁷ Eejatzi ikantakina Jesoshi:

—Pojankinateniriri jewawentziriri aapatziyeeyanarini janta Jirareerejyaki: “Iroñaaka nokamantemiro naaka Jesoshi nokyaaryoowentziniri okaatzi nokantziri, eejatzi riraga kyaaryooperotatsiri. Naaka icharineeteni Iraviiri, naaka riraga Rotyaantanewo Tajorentsi, nopinkathariwentaperotee. Naaka rirotaki yoyaanakirini ninkarika jatatsini jenokinta eejatzi ninkarika jatatsini paamariki kaari tsiwakanitatsini. Nokanterika: ‘Itsipatena irika’, tekatsi ookakayerini. Nokanterika: ‘Eero itsipatana rirori’, tekatsi amimotendarini janta nonampikinta. ⁸ Nokantzimi: ‘Niyotakiro pantayitakirini. Paerani nokowakaayitakimini: “Pikenkithatero noñaani, namitakotemi”. Ari pantzitakinawo, roojatzi iroñaaka pantakinawo: tekatsi ikanteetemi romaeryagaetemi. Tee poshekiteeyini, eejatzi tee pipinkathariteeyawityaani, omaanta pikyaaryoowenteeyakinawoni nokanteeyakimirini. Pikanteeyakirini atziri: “Naapatziyari Jesokirishito”, tee pipashiwentakayina. ⁹ Eenitatsi atziri

aapatziyariri Jatanaashi, rootaki ikijantakimiri, omaanta ikantawaetashita: “Naaka joriiyo, tema naapatziyari Tajorentsi”. Omaanta tee raapatziyana, itheeyashita. Iinja nareetakagaeyaarini eeroriki rotziwerowashitantapaemiri, ipinkathatantapaemiri: riyoteeyanakini osheki nonintaperoyakimini.

¹⁰ Rowashironkagaeyawitakimini, omaanta pikyaaryoowentakiro nokantakimiri, tee pija-mashiryawo. Rootaki notzikakowenantakimiri iinja pipomeentsitakotanakya maawaeni kipatsiki. Opomeentsitzimoeyakyaarini maawaeni atziri; omaanta, kyaaryo naakowenteeyemini.

¹¹ ¡Pamine, sha! Eero ojamanitzi nareetanteemiri. Pikantyaani paapatziyeeyenani, roojatzi tekatsi thañaawakimini piyaatanaki jenokinta; piyeekapae janta, pikanteetatyeyaani.

¹² Aririka eekiro piyaatatyee pantakinawo maawaeni nokowakagaeyakimirini, ari nojeekakaaperotemi janta ijeekinta Tajorentsi: eero pipiyaa eejatzi. Nojataakotemi pipankaki iwaero Tajorentsi riyotanteetyaari pisheninkatakari. Eejatzi nojataakotemi

owaero inampi Tajorentsi: rowaga Jerojaree owakirari poñaachani jenokinta. Okantyaani riyotanteetyaari pinampitawo eerori. Eejatzi nojataakotemi nowaero naari, owakirari, riyotanteetyaari asheninkatawakagaeyakani.

¹³ Powakempitaperotawakya iroñaaka nokamantzimiri eejatzi pantero’ ”.

Rootaki rojankinatakaakinari Jesoshi.

Rojankinateeyinirini aapatziyariri Jesoshi

janta Raworisheeyaki

¹⁴ Eejatzi ikantakina Jesoshi:

—Pojankinateeyeniririni   jewawentziriri
 aapatziyeeyanarini   janta   Raworisheeyaki:
 “Iroñaaka   nokamantemiro   naaka   riraga
 Kyaaryooperotatsiri,   owaagakimirori
 okaatzi ikantakinari Tajorentsi.   ¡Pikeminal!
 Nokantapiintzimi   kyaaryooperotatsiri.
 Naaka itaperotakawori   niwetsikantakawori
 maawaeni oetarikapaeni: nantakiro maawaeni
 ikantakinari Tajorentsi.   ¹⁵ Nokantzimi:
 ‘Niyotakiro   maawaeni   pantayitakirini.
 Pikyaaryoowentenawomi   nokowakaemiri,
 noshiyakaantemimi iña jaawari; pitheenkaperotenami,
 noshiyakaantemimi iña katsinkaari.
 Noshiya tee pitheenkaperotana omaanta eero
 poyaataperotana kameetha aanantakimirori
 jaawaneentatsiri. Tema niyotaki tee pikyaaryoowentanawo
 nokowakaemiri, omaanta tee pitheenkaperotana;
 rootaki noshiyakaanantakimirori jaawaneentatsiri.
 Naaka nokoyi eeroka eerorika pikoyi pijaawaperote,
 ari pikatsinkaate; eejatzi okimitaka, eerorika pikoyi
 paapatziyaperotena, ari pitheenkaperoteeta:
 eero pitsipateero.   Noepiyaatzirokari
 jaawaneentatsiri.   ¹⁶ Tee nokoyi nirero
 jaawaneentatsiri: neewatakiro, ojeekiita
 okaanteekaata. Eejatzi eerori, tee noñaaperotzimi.
 Otzimatyee   pantapiintero   kameethatatsiri
 eejatzi poñaayenawo kameetha poyaataperotena.
 ¡Noepiyimikari!   ¹⁷ Pikanteeyawitani:
 “Naakapaeni   ashaagantzinkaripaeni   osheki
 nantayitakini,   tekatsi   koetyeemoteenani

naaka”. Pikompitakawo: tee piyotzi ashironkaakimi; pashironkaaperotaka, tekatsi tzimimotemini, pikimitaka pikaankimerikitaki. Tee piyoperotziri Tajorentsi: okimiwitaka tee piñi. ¹⁸ Iroñaaka nokantemi: pamanantenari ooro kameethaperotatsiri, otzimimotantemiri pashaagananteeyaari kyaaryoopero. Eejatzi pamanantenawo kithaarentsi kitamaari pikithaatanteeyaari riyotanteetemiri kyaaryo nowameethateemi. Pamanantenawo eejatzi aawintawontsi pikaakiteeyaari pokiki, paminanteeyaari. Ñaakiro, kimitaririka irika, pamanantenari naaka aritaki nowameethatemi pajankaneki pikimitanteeyaariri ooroopero ari niyotakaaperoeyakimirini Tajorentsi.

¹⁹ Maawaeni ikaatzi nonintaperotziri atziri, nokaminayeri eejatzi nowashironkaeri, riyotantyaari tee okameethatzi ranteero kaari kameethatatsi. Iroñaaka eero pitheenkante, omaanta pikenkithashiryaagaeya, eero pikimita paerani: pikowaperotee piyoperotena naaka.

²⁰ Pamine, okimitaka nokatziyapaaka omookira ashitakontsi nokaemimi, nokoyi notsipatemi. Aririka pikemawakina roojatzi piwethatantawakina, roojatzi nokyaantapaakyaari, nojeekimotantapaakimi eejatzi nakiyotapaakimi. Nokowaperotaki atsipatawakagaeyaani. ²¹ Tema nantakiniri Pawa maawaeni ikowakaakinari, rootaki nojeekimotantakariri, notsipatari nopinkathariwenantzi. Iroñaaka ari pikimitakya eerori: aririka pikyaaryoowentakinawo maawaeni nokowakagaeyakimirini, ari atsipatawakagaeyakyaani apinkathariwenan-

teeyeni. ²² Powakempitaperotawakyaawo okaatzi nokamanteeyimirini roojatzi pantero’ ”.

Rootaki rojankinatakaakinari Jesoshi.

4

Jeekimoeyiririni jenokinta iñaaperoyakirini Tajorentsi

¹ Roojatzi koñaatziro noñaakiri eejatzi, noñaaperotakiro jenokinta, inthomaenta; okimitaka ashitaryaaka ashitakontsi. Roojatzi nokemantaari eejatzi riraga nokemakiri inkaaganki, aririka iñaawaete roshiyawitakari tziwoorentsi. Ikantakina:

Pipokanaki jaka jenokika. Noñaayemiro oetarika awijatsini iinja.

²⁻³ Rootaki omatakaakinawo Ishire niyaatantakari jenokinta. Janta noñaapaakiri ishikipakiryakari ikimitakawo mapi iporeryaataki kityonkari eejatzi natsiryathari. Niyotantakariri riro Tajorentsi. Iyotaakina Ishire. Eejatzi noñaakiri ijeekaki iwinkatharimentoki. Ari rinkinagaakitakiro kimitaka oye inta apaani ikanta natsiryathari. Ari ikanta ishikipakiri. Omaanta Tajorentsi osheki ishikipakiri, morek, morek, tharek, tharek, morek, tharek. ⁴ Eejatzi inkitakiro ijeekantari osheki paashini jeekamentotsi, okaatzi 24. Janta ijeekaeyakini 24 aataperoteenchari, pinkathariteeyatsirini. Ikithaateeyawoni iithaari kitamaamawori, ramantheeteeyakani. Ro riwetsikaetziri ramantheeri ooro. ⁵ Opoñaaka iwinkatharimentoki Tajorentsi kimitawori

oñaawaepookitziranki, eejatzi tariito. Eejatzi inewootakawo ootamentotsi amorekaki, okaataki 7: oshiyakaawentaka 7 ronampiri kameethari. ⁶ Eejatzi inewootakawo iwinkatharimentoki owinteniityeera omaanta shipakiryaaiki okimitakawo jiriniki koñaarini.

Eejatzi rinkitheetakiro iwinkatharimentoki Tajorentsi 4 ronampiri kameethari omampaawaetapiintzinkari. Janta ichopineetakiri apaani ronampiri kameethari, eeniro paashini itapiitaki, eeniro paashini rakoperoki, eeniro paashini rampateki. Eenitatsi rokipaeni rirori maawaeni iwathakipaeni. ⁷ Roshiyakari apaani manitzi; irira paashini roshiyakari waaka; irira paashini roshiyakari ipoo shirampari; irira paashini roshiyakari pakitha raanaki. ⁸ Eenitatsi irira ishiwankipaeni okaatzi 6; osheki rokipaeni ojeekayitakini maawaeni iwathaki. Ikantatyaani romampaawenteeyarini Tajorentsi: kitejiriki, tsiteniriki; tee roshitayiro. Iroka ikantziroka romampagaeyani:

“Osheki pikameethataki, osheki pikameethataki,
osheki pikameethataki eeroka
Nowinkatharite Tajorentsi:

osheki pitajorentsitaki, tekatsi pomeentsitzi-
motemini.

Pikantani pijeeki: paeraniperoroña, roojatzi
iroñaaka, eejatzi iinja”.

⁹ Roojatzi rapiitapiintziri iñaaperotantariri riraga
Tajorentsi riraga ikantani ijeeki:

“Ikameethaperotzi Tajorentsi, osheki
nopinkathatziri.

Osheki nopaasonkitziri riraga pinkathariwentakinari.

Ikantani rañi, eero ikamanitzi”.

¹⁰ Aririka ikemapiinteeyawakirini riraga 24 aataperoteenchari, rotziwerowashitapiinteeyakarini Tajorentsi riraga añaaaperotatsiri ikanteetaty-eeyaani, ipinkathateeyakirini. Ragaeyakironi ramatheerepaeni royiiteeyakinirini iitziki, romampaawenteeyakarini:

¹¹ “Pikameethaperotaki, Nowinkatharite, osheki pitajorentsitaki.

Okameethatzi noñaaperoeyemini, nopinkathateeyemini.

Niyotaki tekatsi pomeentsitzimotemini: tema piwetsikakiro maawaeni jeekaeyatsirini.

Pikowakini paerani ojeekini oetarikapaeni, rootaki ojeekantakari iroñaaka”.

5

Jesoshi oshiyariri rowishate Tajorentsi

¹ Ari koñaatziro noñaakiro eejatzi, noñaakiro rakoperoki Tajorentsi rapineeteetakiro Iwaperite, ojankinataka inthomaenta eejatzi jakakiroka. Ari apineekaka eejatzi ontsirekaka kameetha, okaataki 7. ² Eejatzi noñaakiri ronampiri Tajorentsi, shintsitaperotatsiri, itacheronkawaantetapaaki ikantawita:

—¿Ninka kameethaperotatsiri imatantyaawori riyontareero iroka jankinarentsika, rapineereero?

³ Ari namineeyawitanakani, tekatsi akirini. Tekatsi materoni rapineereero. Tee imatziro jenokijatzi, kipatsijatzi, jeekatsiri tsikarikapaeni.

Tekatsikya. ⁴ Tekatsi apaani kameethap-erotatsini, mataperoterorini rapineereero, rootaki netakoperotantanakari: kyaaryo niraakoperotanakari, tekatsi kamantenawoni oeta okantakotayitzirini jankinarentsi. ⁵ Roojatzi ikantakina apaani aataperoteenchari:

—Eero piraaga. Eenitatsi apineeryagaeroni: riraga icharineeteni Joraani; ikimiwitakari chaanari, osheki ishintsitzi. Eejatzi rirotaki icharinetakarini Iraviiri, tema osheki ipinkatharitzzi. Imatakiniri Tajorentsi maawaeni ikowakagaeyakiririni, rootaki imatanteeyaworini riyontaryagaero eejatzi rapineereero Iwaperite.

⁶ Roojatzi naminakotziri Tajorentsi janta iwinkatharimentoki, eejatzi ikaatzi ronampiri kameethari 4, eejatzi riraga 24 aataperoteenchari. Eejatzi noñaakiri rojatekaka niyanki inewootziri Tajorentsi riraga Jesoshi iiteetziri Rowishate. Noñaakiri rakoki imoontawaetaka eejatzi iitziki rowamaanteetakariri paerani. Eenitatsi ichee 7, eejatzi roki 7: oshiyakaawentziro riraga 7 ronampiri Tajorentsi jewawenantatsiri rotyaantakiri ithotyaakiro raminiri maawaeni atziri jaka kipatsikika. ⁷ Ari riyatashitakiri Tajorentsi roerikakiro rakoperoki Iwaperite, apineekachari. ⁸ Roojatzi roerikantapaakawo, riraga 4 ronampiri omampaawaetapiintachari eejatzi riraga aataperoteencharipaeni rotziwerowashiteeyakarini riraga Rowishate Tajorentsi. Roerikaeyakironi kimitawitawori aaripa; roerikaeyakironi eejatzi kimitawitawori

pajo, riwetsikaetziri ooro: ojeekaki inthomaenta kajankapaneri. Iroka kajankapanerika oshiyakawo amanaantsipaeni aapatziyeeyaririni Tajorentsi. ⁹ Roojatzi romampaawenteeyantakarini Rowishate Tajorentsi mampaantsi owakirari. Romampaawentakari iroka:

“Pikameethaperotaki poerikero Iwaperite apineekachari piyontareero;

Tema paerani rowamagaetakimi, papaatawenteeyakinawoni piraa naakapaeni maawaeni atziripaeni, pipinawentakinawo okaatzi nanteeyirini.

Powawijaakoeyantakarini nojeekimoeyantyaaririni Tajorentsi, maawaeni.

Powawijaakoeyakirini jeekayitatsirini maawaeni inashitzinkaripaeni atziri, inashitayita-worini maawaeni ipaantepaeni.

Kyaaryo, powawijaakoeyakinani poñaayitacharini maawaeni nampitsikipaeni, tsikarika nojeekayitzini.

¹⁰ Pipeyeeyakinani pinkathariteeyatsirini, eejatzi pipeyeeyakinani ñaanakowenantapiinteeyiririni atziripaeni iroñaaka:

rootaki iinja nopinkathariwenanteeyaarini maawaeni paashinipaeni jeekatsiripaeni kipatsiki, tema namanakowenantteeyaaririni ramitakoeyerini Piri.

Rootaki pimatantawori pagaero eeroka Iwaperite Tajorentsi,

eejatzi pimatantawori piyontaryaakiro rowaga ontsirekakaga”.

¹¹ Roojatzi naminantanaa eejatzi; noñeeyakirini riraga osheki ronampiripaeni Tajorentsi: tee

apaanipaeni ikanta, oshekiperoroña kameetha. Eejatzi noñeeyakirini eejatzi riraga 4 ronampiri kameethari eejatzi riraga 24 aataperoteenchari. ¹² Ishincheenkataki romampaawenteeyakarini:

“Osheki ikameethaperotaki Jesoshi iiteetzi Rowishate Tajorentsi rowamagaetawitakari, riyoteeyakini maawaeni jeekaeyatsirini osheki itajorentsitaki rirori, rashiteeyakawoni maawaeni oetarikapaeni, osheki riyotziro oetarikapaeni, maawaeni imatayitakironi oetarikapaeni. Thame maawaeni apinkathateeyerini, añaperoyerini, aweshiryaawenteeyaarini”.

¹³ Eejatzi nokemaeyakirini maawaeni jeekatsiripaeni jenokinta, eejatzi kipatsiki, eejatzi maawaeni kamaeyawiteencharini: riraga kitatawiteenchari kipatsiki, eejatzi piinkawitachari; romampaawenteeyakarini maawaeni kameetha:

“Thame maawaeni aweshiryaawenteeyaarini Tajorentsi jeekatsiri iwinkatharimentoki eejatzi Rowishate, apinkathateeyerini, añaperoyerini, akanteetatyeeyaani.

Tema itajorentsitaperotaki, ikanteetatyeeyaani”.

¹⁴ Roojatzi ikanantaka riraga 4 ronampiri omampaawaetapiintachari:

“Aritaki okantyaari”.

Eejatzi rotziwerowashiteeyakarini riraga aataperoteencharipaeni ipinkathateeyakirini maawaeni.

6

Riyontaryagaero Iwaperite Tajorentsi

¹ Ari okaataki 7 ontsirekaenchari Iwaperite Tajorentsi. Noñaakotakiri Jesoshi iiteetziri eejatzi Rowishate Tajorentsi riyontaryaakiro itanaka-wori apineetachari, roojatzi nokemantakari apaani ronampiri omampaawaetapiintachari, tacheronkawaanteri iñaawaetzi, ikimiwitawo oñaawaepookitziranki, toog, toog. Ikantzi:

—¡Pipoke jaka!

² Roojatzi noñaantawakariri jewatapaentsiri: ikyaa kotapaakari kawayo kitamaari, roerikapaakiro iwyaani. Ramantheeteetakiri; jataki raminiri rowayirite romanateri, ikowaki ranaakoeyerini, romanateri ithonkeri rowamayeri.

³ Roojatzi riyontaryaantakawo rowaga apiteta-paentsiri, roojatzi ikanantaka paashini ronampiri:

—¡Pipoke jaka!

⁴ Eejatzi ikinapaaki paashini kawayo, kityonkaperotatsiri. Ikanteetakiri:

—Iroñaaka ishineteetakimi piyoteeri atziri romanatawakagaeyaani, rowamaawakagaeyaani.

Ari ipaetakiri antawo ithatyaamento.

⁵ Roojatzi riraga Rowishate Tajorentsi riyontaryagaero rowaga *tres*-tapaentsiri roojatzi noke-mantakari paashini tacheronkawaanteri ikantzi:

—¡Pipoke jaka!

Roojatzi noñaantawakariri ikinapaaki chenkeri kawayo, roerikapaakiro kiyaakotariri

rotenakamento, rotenakantyaawori oetarika-paeni. ⁶ Roojatzi nokemantakari ronampiri omampaawaetapiintachari ojatakaenchari niyanki, ikantzi:

—Tee añaperotziro osheki teriiko eejatzi shinki, rootaki pinaperotachari. Omaanta oyeenka oriiwo eejatzi awishoowaantsi oowa, eero peewanatawo inta pikempoyeero kameetha.

⁷ Roojatzi riyontaryagaero paashini, okaatapaaki iroñaaka 4, roojatzi nokemantakari paashini ronampiri omampaawaetapiintachari ikantziri:

—Pipokanaki jaka.

⁸ Eejatzi noñaawakiri paashini kawayo, kiteriwitziri; iita iwaero riraga kyaakotapaariri: Owamaantatsiri. Royaatapaeri itapiiki oshiyakaawentziriri kamaentsiripaeni. Tema ishineteetakiri rowamaeyakirini oshekiperotaki atziri jaka kipatsiki: apanipaeni kamaentsiri itonkakiri rowayirite; paashinipaeni kamaentsiri aakiri itashe; paashinipaeni aakiri mantsiyarentsi; paashinipaeni rowamaeri koweenkatatsiri piratsi.

⁹ Roojatzi riraga Rowishate Tajorentsi riyontaryaantakawo paashini, okaatapaaki iroñaaka apawakooni; roojatzi noñaantakawo aritaari itaapiinantawori kajankapaneri. Okimitaka noñaakiri janta eenitatsi osheki aapatziyeeyaririni rirori, kamaeyawiteencharini. Paerani ikenkitheeyawitani iñaani Tajorentsi, riyotaapiinteeyawitarini atziri tsika ikantari rirori, rootaki rowamaanteetakariri.

¹⁰ Itacheronkawaantetakiri ipaante ikanteeyini:

—Nowinkatharite, eeroka pinkathariwenteeyiririni maawaeni jeekatsiripaeni. Osheki pikameethaperotaki, pitajorentsitaperotaki. Niyotaki otampatsikataperotzi piñaani, kaari pamatawitantzi. ¿Tsika okaate pikijakowenanteenari? ¿Tsika okaate powashironkaanteeyantyaaririni riraga jeekatsiripaeni kipatsikinta, owamagaeyakinirini? Tee nokoyi nojamanite.

¹¹ Raapatziyeeyakarini riroripaeni Jesoshi rootaki ipaeyantakaririni kithaarentsi kitamaaperotatsiri. Ikantziri:

—Pimakoryaawakiita. Tekira omonkaata nowashironkaaperoeyantyaaririni owamagaeyakimirini. Eenitatsi ijeeki paashinipaeni piyemijantzinkarite rowamagaeteri. Paapatziyeeyakinani, rootaki rowamaanteetakimiri; raapatziyeeyakinani paashinipaeni, rootaki rowamaanteetyaariri rirori. Aririka omonkaatapaakya nokoyiri, aritaki nowashironka-gaeyakirini maawaeni owamaantatsiri.

¹² Roojatzi riyontaryaantakawo paashini, okaataki iroñaaka 6. Noñaanakiro omoyekap-erotanaka kipatsi, antawo omoyekaka, moye, moye, moye. Itsiteniperotanaki oorya, ikimitanakawo tsimenkito; omaanta riraga kashiri, ikityonkataperotanaki, ikimitanakawo iraantsi, kityonkatanaki kameetha. ¹³ Eejatzi ipariyeeyanakini osheki ompokiropaeni kipatsiki: ikimitakawo okithoki atsimiriki rowaga irakatsiri, aririka opoki antawo tampyaa, roojatzi omoyekakotantapaakyaawori. ¹⁴ Opeyanaka jenoki, okimitakawo apineetzirowanki paperi.

Opeyaka maawaeni kipatsi: tonkaaripaeni, othampishipaeni, owinteniityaanakirapaeni maawaeni; ari okaatapaaki. ¹⁵ Eejatzi noñaakiri iwinkatharitepaeni atziri, eejatzi iwinkatharitepaeni joraaropaeni, ashaagantzinkaripaeni, shintsitayitatsirinipaeni, iwaatorotepaeni atziri, eejatzi ratziritepaeni, maawaeni atziri: ishiyeeyanakani omooki impeeta. Romaneeyapaakani mapinaki janta tonkaariki. ¹⁶ Ikantziri:

—Thame amaña omooki mapinaki, eero iñaantee Tajorentsi rootaki ashiyaapithatantyaa-wori rowashironkaaperotakae riraga rowishate Tajorentsi. Tema ikijaperotakae osheki iroñaaka. ¡Oeeii! ¡Kijaka Tajorentsi! ¡Rooteentsi rowamagae! ¹⁷ Iroñaaka ikijaperoeyakinani maawaeni; iroñaaka ithonkayenani naakapaeni.

7

Rojataakoeyakirini osheki icharineeteni Ishi-rayeerini

¹ Roojatzi noñaantakari ronampiripaeni Tajorentsi ikaataki 4, ikatziyeeyakani rinkitakiro kipatsi, janta othapikitapaakinta. Raatzinkakaaperotakiro shintsitatsiri tampyaa eero otampyaaaperotanta osheki kipatsiki, inkaareki, inchatomashiki, tsikarikapaeni.

² Roojatzi noñaantakari paashini ronampiri Tajorentsi, ipoñaaka janta ikinapaenta oorya, ramakiro riwithaamento riwithaakotantyaariri atziripaeni. Ikaemakoeyapaakirini paashini 4 ronampiri, ishineteetziri thonkaeyerorini kipatsi eejatzi inkaare iinja. ³ Ikantakiri:

—Eeroota pithonkitawo kipatsi, inkaare, inchato, maawaeni iroñaaka. Itawakyaariita ojataakotawakiriita ipankakira joriyyopaeni antziniriri Tajorentsi ikowakaakiriri.

⁴ Ari nokemakowentakiri tsika ikaateeyini ojataakoeyeencharini: ikaateeyini 144.000 joriyyopaeni antziniriri Tajorentsi ikowakaakiriri. Maawaeni ikaateeyakirini icharineetenipaeni inashitayitacharini itomipaeni Ishirayeeri. ⁵ Ari rojataakoeyakirini ipankaki:

ikaateeyakini icharineeteni Joraa 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Roweeni 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Kaara 12.000,

⁶ ikaateeyakini icharineeteni Asheeri 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Nejatarii 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Manaseeshi 12.000,

⁷ ikaateeyakini icharineeteni Shimiyo 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Rewii 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Ijakaari 12.000,

⁸ ikaateeyakini icharineeteni Shaporooni 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Josee 12.000,

ikaateeyakini icharineeteni Irijamiini 12.000.

Ari rojataakoeyakirini ipankaki, maawaeni.

Osheki kithaatakawori kitamaari

⁹ Roojatzi naminantanaka eejatzi, noñeeyakirini osheki kameethari atziri, ipiyoteeyakani: tekatsi akantya ayoteeyerini tsikarika ikaateeyini. Rinashiteeyakani atziripaeni, inashiteeyakani iñaanipaeni, maawaeni. Ikatziyashiteeyapaakarini inewooteeyakirini Tajorentsi, eejatzi inewooteeyakirini janta ijeekinta Rowishate Tajorentsi. Ikamawentakiri

irira, rootaki ikithaateeyantakaworini kitamaari iithaari. Roerikaeyakironi kompiroshi rakoki, ¹⁰ Itacheronkawaantetaki maawaeni ikanteeyakini:

—Rirotaki owawijaakoeyakaerini riraga Pawa Tajorentsi jeekatsiri iwinkatharimentoki, eejatzi riraga Rowishate rirori.

¹¹ Ari ijeeki okaakini Tajorentsi riraga 24 aataperoteenchari eejatzi riraga 4 ronampiri omampaawaetapiintachari. Rinkiteeyakirini irirapaeni oshekinipaeni kameetha ronampiripaeni Tajorentsi, ari iroñaaka rotziwerowashiteeyakarini ipinkathateeyakirini, ¹² ikanteeyini:

“Aritaki okantyaari.

Jee, eejatzi naakapaeni noñaaperotzimi. Tema osheki piyotzi, notajorentsiti, osheki pitajorentsiti.

Thame maawaeni aweshiryaawentapiinteeyaarini, noñaaperotapiinteeyerini, nopaasonkitapiinteeyerini, nopinkathatapiinteeyerini;

aritaki nokanteetatyeeyaani naakapaeni.

Aritaki okantyaari”.

¹³ Roojatzi rojampitantakina apaani aataperoteenchari:

—¿Tee piyotziri ninka riraga kithaateeyakaworini kitamaari? ¿Tee piyotziri tsika ipoñeeyakani?

¹⁴ Nokantakiri:

—Taanitya, tee niyotzi. Pikamantena: naamashita piyotzirika eeroka.

Ikantawakina:

—Riroteeyakini aapatziyeeyakaririni
 Jesoshi ashirokaawenteeyakaririni osheki
 ikemaatsitawenteeyakaririni rirori, omaanta
 tee ipakaero raapatziyari Jesoshi riraga
 apaatawentakari riraa rowawijaakotantakariri.
 Ñaakiro, raapatziyaperotakari irira rootaki
 rowameethatantakariri rajankaneki. ¹⁵ Rootaki,
 ipiyotawenantakariri Tajorentsi,
 iñaaperoeyantakaririni jaka inampitari.
 Ikantani iñaaperoeyaakirini: kitejiriki eejatzi
 tsiteniriki.
 Ari kijokiro rowaeyakirini Tajorentsi rirori,
 rookakowenteeyerini, maawaeni.

¹⁶ Rootaki kaari agaeyantyaaririni eejatzi itashe,
 eejatzi kaari agaeyantyaaririni imiri.

Kaari itagaeyantyaaririni eejatzi oorya,
 eejatzi kaari oñaashirenkantyaari eejatzi majawiri.

¹⁷ Riraga Rowishate ikatziya inewootziri okaakini
 itsipatari Tajorentsi:
 rirota shenteeyeririni maawaeni kithateeyaka-
 worini kitamaari,
 papiinteeyiririni maawaeni koety-
 eemoeyakaririni.

Roemoshirenkaeyakirini, eero riraaga eejatzi.

8

¹ Roojatzi riyontaryaantakawo weyantapaaka-
 wori ontsirekaenchari, rowaga *siete*-tapaentsiri.
 Ari imaeriteeyanakini maawaeni jeekatsiripaeni
 janta jenokinta. Ojamani imaeritaperotapaentzi
 kameetha.

*Itziwooteeyini itayitakawori ronampiri
 Tajorentsi, kaatatsiri paashinijatzi*

² Roojatzi koñaatziro noñaakiri eejatzi: tema noñaakiri ⁷ ronampiri Tajorentsi, ikatziyeeyanakani Tajorentsikira newootziriri. Ipaetakiri ⁷ tziwoorentsi. ³ Eejatzi paashini ronampiri, ikatziyimotapaakawo aritaari riwetsikaetziri ooro, itaapiintzironta kajankapaneri. Roerikakotakiro iyajankarimentoteki riwetsikaetziri eejatzi ooro. Ari itaakiniri Tajorentsi kajankapaneri. Iroka oshiyakaawentakiro amanaantsipaeni aapatziyeeyaririni Tajorentsi. ⁴ Ari areetakari owachaarite Tajorentsi, okajankaenkatapaaki, otsipatakawo amanaantsipaeni aapatziyariripaeni. Tema osheki iñaaperotakiro okameethatzi. ⁵ Okaankinakitantanakari riraga onampirentsi raakiro iyajankarimentonaki royaankamenkitakiro ojeekantari kajankapaneri, roojatzi rookantakawori kipatsikira. Roojatzi omapokantanaka oñaanaki tziriririri; aamorenkanaki, morek, morek; eejatzi rookathanaka tariito, toog, toog; eejatzi antawo omoyekanaka kipatsi, moye, moye, moye.

Rowaga tziwoorentsipaeni

⁶ Roojatzi riwetsikanteeyanakani ronampiri Tajorentsi ikaatzi ⁷ itziwootantyaari.

⁷ Itziwootaki jewateentsiri, tziiii, tziiii, tziiii; roojatzi opariyantanaaka kipatsiki jiriniki, eejatzi ot-sipatanakawo paamari. Eejatzi noñaakiro osheki iraantsi. Otaagaantaka jeekayitatsirini kipatsiki, otaagaantaka inchatopaeni; taaperotaka roori in-chashi, thonkanaka maawaeni.

⁸ Roojatzi itziwootaki apitetapaentsiri onampirentsi, tzihi, tzihi, tzihi; roojatzi noñaantakawori oshiyawori antawo tonkaari, tagaenchari: rookaetakiro inkaareki, thapok. Opeyagaantaka inkaare iraantsi. ⁹ Ikamagaantanaki jeekatsiri inkaareki, eejatzi othonkagaantanaka antawo pitotsipaeni.

¹⁰ Roojatzi itziwootantanaka *tres*-tapaentsiri, tzihi, tzihi, tzihi; roojatzi noñaantawakari oshiyariri antari ompokiro ipariyanaki, amorekanaki, moreriririri. Ipariyapaaki iñaaki eejatzi iña.

¹¹ Opeyagaantaka okepishaatanaki rootaki iitanteetariri kimitawitariri ompokiro: owaero Kepishiri. Ikamaeyanakini osheki atziri ireeyawitakaworini iña.

¹² Roojatzi itziwootantanaka *cuatro*-tapaentsiri, tzihi, tzihi, tzihi; roojatzi itsiwakaagaantayitanakini itsimankantanaka oorya eejatzi kashiri. Eejatzi itsiwakaagaantayitanakini riraga ompokiro paeni. Tema tee ikoñeetyaaperotanee kitejiriki eejatzi tsiteniriki. ¹³ Ari naminanee eejatzi, noñaakiri antari pakitha rewotaka jenoki. Eejatzi nokemakiri, itacheronkawaantetaki iñaawaetzi, ikantzi:

—¡Ashironkaamatsitemiini! Osheki rashironkaaperoeyanakyaaani kameetha jeekatsiripaeni kipatsiki. Rooteentsi itziwooteeyeni riraga paashini paeni ronampiri Tajorentsi, kaatatsiri 3, roojatzi rashironkaantaperoeyanakyaaani maawaeni atziripaeni.

9

Itziwootzi impaetapaentsiri 3

1 Ari itziwootaki paashini ronampiri Tajorentsi, riraga apawakoonitapaentsiri, tziiii, tziiii, tziiii. Roojatzi noñaantakariri ronampiri Tajorentsi ipoñaanaka jenoki, ipokapaaki kipatsiki. Ipaetakiri iyaawiryaaantyaawori omoo jatatsiri inthomaenta kameetha, tee añiuro tsika okaatapaaki, ² roojatzi jantoo. Roojatzi riyaawiryaaantapaakawo, itaaparyaapaakiro, iyowoenkatapaaki osheki owachaarite. Iyaataki jenoki roojatzi otzikaantapaakari oorya janta jenoki roojatzi otsitenitantanaka. ³ Eejatzi noñaakiri kimitariri tsitsiri, ikinantapaakawo kachaari, ithotyaapaakiro kipatsi, imatakaakiri Tajorentsi ikentantzi, kimitaka kitoniro. ⁴ Ikantziri ronampiri Tajorentsi:

—Eero powaaneentawo inchashipaeni, eejatzi inchatopaeni. Omaanta riraga kaari ojataakoeyacharini ipankakira ari pimateri pikenteri. ⁵ Nokowaki pikemaatsitakagaeyaarini maawaeni kaari aapatziyeeyaririni Tajorentsi, ikaate 5 kashiri, omaanta eero powamagaeyirini.

Ikenanteeyakaririni, osheki ikatsitaki, ikimitakari kitoniro ikentakiri. ⁶ Ikaatakika irika 5 kashiri ikemaatsitakari atziri ikentakiri oshiyawitariri kitoniro ari ikowaeyawitanakyaani atziripaeni ikamaeyenimi; omaanta eero imatziro ikami. Ikowaeyawitanakyaani rowamaashiteeyaanimi apaniroeni, omaanta eero añawaero ikamanitane.

⁷ Ari naminaperotakiri oshiyariri tsitsiri: roshiyakari kawayo, ikyaakotarira joraaro raantawakaantari paashinipaeni ipashikay-itakawoni kijokitatsiri, eero aawyaantari

okyaantyaari ojataamentotsi eejatzi chekopi. Ramantheetakawo iitoki oshiyawori ooro. Rowaga ipoopaaeni oshiyakawo apoo aari. ⁸ Iwitzi okimitakawo oeshi tsinani, eepeteesha. Raeki okimitakawo raeki manitzi, antawoparaeki. ⁹ Ichopineeki oshiyakawo kijokitatsiri, aririka raanaki, shintsi raanaki, roshiyakari tariito ipoemaenkatziranki, tog tziriririri. ¹⁰ Ishitha oshiyakawo ishitha kitoniro, eenitatsi ichee. Aririka ikentakiri atziri, osheki ikemaatsitaperotyaari, tema iroñaaka ikaate apawakooni kashiri ishineteetziri ikentakiri atziripaeni. ¹¹ Eenitatsi iwinkatharite tsitsiripaeni: rirotaki ronampiri Tajorentsi aminakaantzirori antawo omoona. Iita iñaaniki joriiyo Awaatoni; omaanta iñaaniki kireeshiyajatzi iita Aporyooni. Akantziri añaaneki aari: Thonkantaneri.

¹² Aritaki ikantakari riraga jewateentsiri owashironkagaeyakiririni kipatsijatzipaeni. Omaanta tekiraata eenitatsi apite yotapaenchari.

¹³ Roojatzi itziwootantaka riraga kaatapaentsiri seis-tapaentsiri tziii, tziii, tziii; roojatzi noke-mantakari paashini ñaawaetatsiri. Ari opoñaaka iñaani jaga itaapiinantaworiki kajankapaneri, riwetsikaetziri ooro. Ojeekimotakiri ichopineekira Tajorentsi. ¹⁴ Ikantziri tziwooteentsiri:

—Piyaate janta antawokiroña eni: rowaga iitachari Eyojaraate roeyowateri riraga 4 ronampiri Tajorentsi oyaakiriri janta. Aritaki monkaatapaaka kitejiri rowamaantyaariri atziripaeni.

¹⁵ Ari riyataki, roeyowatziri ronampiripaeni, ikantziri: “Tema ikantzi Tajorentsi paerani: ‘Niy-

otakiro tsika okaate pithonkatagaanantyaariri atziripaeni. Niyotakiro tsika okaate omonkaatantyaari ojarentsi, kashiri, kitejiri, eejatzi tsika ikaate oorya' ". Iroñaakarofña omonkaataka; rootaki powamaantyaariri.
¹⁶ Riraga ronampiri reewateeyakirini oshekiperoña joraaropaeni, ikaateeyini 200.000.000. Niyotakiro, ikantakinari.

¹⁷ Eejatzi noñeeyakirini iyawayote. Ipashikachopineetawo kijotatsiri kiraatatsiri, oshiyakawo paamari, rowaga amorekaperotatsiri. Iito kawayopaeni oshiyakawo iitopaeni manitzi. Opoñaaka ipaanteki osheki paamari, eenitatsi kachaareenkatatsiri osheki, eenitatsi amorekaperotatsiri.

¹⁸ Rooteeyakini rowamagaananteeyakaririni oshekipero atziripaeni: rowaga paamari, kachaareenkatatsiri, eejatzi jankaenkatatsiri poñaachari ipaantekipaeni kawayo. ¹⁹ Rootaki rowamaantariri kawayo atziri: ipaante eejatzi ishitha. Ro ishitha oshiyakariri maanki, eenitatsi iito, ratsikantakariri atziri.

²⁰ Ari ijeekagaantaki atziri, omaanta tee ikenkithashireeyani: tee ikoyi raapatziyari Tajorentsi. Ikantani rantapiintziro kaari kameethatatsi, ipinkathatapiinteeyirini kamaari, eejatzi ipinkathatashiteeyawoni riwetsikayitzirini: oorotayitatsirini, peraatatayitatsirini, paashini ashirotayitatsirini, mapitatsiri, inchatotayitatsirini, maawaeni. Iitajorentsitashitayitawoni, omaanta tekatsi okantya amini, okemi, eejatzi tee anashita.

²¹ Ikantani rowamaantzi, imatsitantzi,

ishirontawo kaari rayi, ikoshitzi. Tee
ikenkithashiriimaeta.

10

*Ronampiri Tajorentsi eejatzi Iwaperite
Tajorentsi owaanini*

¹ Roojatzi eekiro niyaatatzi koñaatziro noñaakiri, tema noñaakiri paashini ronampiri Tajorentsi, shintsitaperotatsiri. Ipoñaaka jenokinta, oshonkakiri menkori, eenitatsi oye iitoki jeñokiini. Ipooni oshiyakari oorya, ipori oshiyakawo paamari. ² Roerikiro Iwaperite Tajorentsi, apineeryaachari. Iitzipero raatzikaatero inkaare, omaanta roori rampate raatzikero kipatsi. ³ Ishintsitzi ikaemapaaki, ikimitakari manitzi rajootziranki, joon, joon. Roojatzi itacheronkawaantetawaki ikaataki 7, kimitaka tariito. ⁴ Nokemantakariri ikimitaka itariitotanaki; rooteentsi nojankinatemi okaatzi ikantziri, omaanta nokemakiri ikantakina jenokijatzi:

—Eero pikantziri paashinipaeni okaatzi ikantzirira tariitoteentsirira, pimanakotawakiro iroñaaka.

⁵ Ari noñagaeri eejatzi ronampiri Tajorentsi, riraga aatzikirori inkaare eejatzi kipatsi: rowaankiro rakopero jenokinta, ⁶ ikantzi:

—Eenitatsi Tajorentsi añaaperotatsiri, ikantani rañi, eero ikami. Riwetsikakiro jenoki eejatzi maawaeni jeekanteeyaworini; riwetsikakiro kipatsi eejatzi maawaeni jeekanteeyaworini; riwetsikakiro inkaare eejatzi maawaeni jeekanteeyaworini. Riyotzi rirori tee notheeya.

Rooteentsi imonkaatero maawaeni okaatzi rantayitzirini. ⁷ Roojatzi itziwootee riraga ronampiri Tajorentsi, riraga *siete*-tapaentsiri. Ari okoñaatapaaki manawitachari paerani: iroka riyoteeriri Tajorentsi aapatziyaririni paerani, kimitaka ikantzitakari riraga kamanantayitzirorini iñaani Tajorentsi paeraniperoroña.

⁸ Roojatzi nokemakiri eejatzi jenokijatzi kenkithatakaakinari inkaaganki. Ikantana:

—Piyaate, paawakiro Iwaperite Tajorentsi roerikiri nonampiri aatzikirori inkaare eejatzi kipatsi.

⁹ Roojatzi niyaatashitantakariri, nokantapaakiri:

—Pipenawo Iwaperite Tajorentsi.

Ikantawakina:

—Ajaatya, payero, poyaawo; aririka powakyaawo, ari pikemakiro opochaatzi, kimitaka iyaa pitsi. Omaanta ari opiyashiryaa moonthatakimi.

¹⁰ Ari naawakiro nakoki, nowakawo. Noke-mawakiro opochatawitapaaka. Opochaawitaka nopaanteki kimitaka iyaa pitsi, omaanta roojatzi opiyamoonthatantapaakina. ¹¹ Roojatzi ikantakina:

—Iroñaaka eekiro piyaatatyee pikenkithatakoyiterini rowashironkaeri Tajorentsi maawaeni antapiintzirori kaari kameethatatsi. Pikamanteri maawaeni paashinipaeni atziri: inashiyitacharini ipaantepaeni, inashitachari pinkatharipaeni, kipatsipaeni, maawaeni.

11

Ikenkithatakotziri apite kenkithatakaantatsiri

¹ Roojatzi ipantakinawo Tajorentsi inchaki, oshiyawori kotzikiirontsi, roojatzi ikanantakina:

—Ajaa, iroka monkaamentotsika. Piyaate iroñaaka pimonkaatakitero Tajorentsiipanko; eejatzi pimonkaatakitero itaapiinanteetawori kajankapaneri, eejatzi piyotakiteri tsikarika ikaateeyini maawaeni pinkathateeyanarini janta.

² Omaanta eerowa pimonkaatziro janta inkokironta: ikinapiintzinta kaari yotatsiri Tajorentsi. Ikaataki 42 kashiri* ikinayitanakini paashinijatzitatsiri atziri janta nonampiki: rowaga Jerojaree. Osheki rowashironkagaeyerini jeekatsiripaeni janta tema ari ikemaatsitakaakyaari.

³ Notyaanteri apite kenkithatakotenani, nomatakaakiri ikenkithatapiinte ikaate 42 kashiri. Ikithaatakawo ontyaachari iwitzi kaawira, tema retakoshiryaakari anteyirorini kaari kameethatatsiri. Ikantapiinteeyerini atziri: “Pikenkithashireeyanakyaani. Pookaero kaari kameethatatsi pantziri, roojatzi paapatziyeeyarini Jesoshi, pijeekaeyeni kameetha”.

⁴ Ikenkithatakotzitakarini paerani Jakari-iyashini riraga apitetatsiri oshiyakaworika oriiwo. Eejatzi oshiyakaworika ijeekantari itamorekatheeta jeekatsiri janta Awinkathariteki. Tema rirotaki pinkathariwenteyiririni maawaeni atziri. ⁵ Eenitatsirika kowawitachari

* **11:2** Iroka 42 kashiri omonkaataka 1.260 kitejiri.

rowashironkaerimi riraga apitetatsirira,
 apatziro ipoñaanakya roeyowanakiro
 paamari ipaanteki othonkaperoyerini,
 otagaeyanakirini maawaeni, pokirireei.
 6 Osheki imatakagaeyerini Tajorentsi.
 Ikenkithatapiinte, omaanta ikowakirika
 eero opariyi inkani, eero ipariyakayiro,
 roojatzi ikaatantyaawori ikenkithate. Eejatzi,
 ikowakirika, ipeyeero iñaa iraantsi. Eejatzi
 ikowakirika, rowashironkaapiinteeyerini
 maawaeni jeekaeyatsirini, inashitayitacharini
 mantsiyarentsipani.

7 Aririka imonkaatakiro ikenkithate, eejatzi
 ipoñaaakya omooki inthomaenta piratsitatsiri
 koweenkatatsiri rirori. Ikijapaeri kenkithatatsirini,
 ranaakotapaeri, rowamaapaeri, shemi.
 8 Romaryagaeyashitarini kamaeyatsirini
 janta Jerojareeki niyanki. Roshiyakaantakiro
 Tajorentsi Jerojareera, Jorooma eejatzi Ejiipito; ro
 roshiyakanantawori, osheki rantapiinteeyironi
 jerojareejatzi kaari kameethatatsi. Tema
 aritaki ikentakoetakiriri Jesoshi jaga. 9 Okaate

3 kitejiri romaryagaeyaani nampitsiki
 niyanki, roojatzi itampatsikatanteeyarini
 oorya eejatzi. Maawaeni atziripaeni kipatsiki
 ramineeyerini kamayiteentsirini, inashitayitakyaani
 amineeyiririni: ipoñaaayitakyaani
 paashinikipaeni nampitsi, inashitayitakyaani
 iñaanipaeni. Ero ishinetakaantziri ikitateeteri.

10 Ikimoshirewenteeyanakirini maawaeni
 jeekaeyatsirini kipatsiki ikamakira riraga apite
 kamanantayitawitaworini iñaaani Tajorentsi:
 ipashitawakagaeyakawoni oetarikapaeni.

Ikanteeyeni:

—Thame akimoshireeyeni. Kamaki riraga kenkithatakowitaririni Tajorentsi: eero imateero roñaashirenkae eejatzi.

¹¹ Omaanta ikaatapaaki tampatsika oorya itajonkaeri Tajorentsi, rowañaagaeyeerini apite, ikatziyeeyanaani. Roojatzi ithaawanteeyan-tanakarini maawaeni ñeeyawakiririni. ¹² Roojatzi ikemantakari Tajorentsi, ishintsitakiro ipaante ikantzi:

—Pipokae jaka jenokika.

Ari riyaaateeyaneeni jenokinta, rojatekan-taneeyawo menkori shipakiryaaaperotatsiri; iñeeyawaerini maawaeni kijeeyawitakaririni.

¹³ Roojatzi omoyekantanaka kipatsika, otyaagaantanaki pankotsipaeni. Ikamaeyakini atziri 7.000. Osheki ithaawaeyanakini paashinipaeni jeekagaantaneentsiri roojatzi iñaaperoeyantanakarini Tajorentsi, ikan-teeyanakini:

—Tema osheki ipinkatharitzu Tajorentsi, itajorentsitaperotzi.

¹⁴ Omonkaatapaaka apitetapaentsiri rowashironkagaeyakirini Tajorentsi atziripaeni. Omaanta iyotapaaka apaani, rowaga tres-tapaentsiri.

Itziwootaki weyantapaakawori

¹⁵ Roojatzi itziwootantaka riraga paashini ron-ampiri Tajorentsi, riraga siete-tapaentsiri: tziiii, tziiii, tziiii. Nokemaeyakirini jeekatsiripaeni jenokinta, ishintsiwaantetakiro ipaante, ikanteeyini:

—Pikemaprote iroñaaka.

Tema iroñaakaroña ipinkathariwenteeyerini
Awinkatharite maawaeni kipatsijatzi,
ikaateri Rotyaantanewo ipinkathariwenan-
teeyeni, ikanteetatyeeyaani.

¹⁶ Roojatzi riraga 24 aataperoteenchari
apatziro ipoñaaka iwinkatharimentoki,
roojatzi rotziwerowashiteeyantakaririni
Tajorentsi: osheki ipinkathateeyakirini.

¹⁷ Romampaawenteeyakarini, ikantzi:

—Nopaasonkitemi Nowinkatharite, eerokapero
Tajorentsiperotatsiri:

osheki pishintsitaki, osheki pipinkatharitaki.

Tee pipaashinitzi, pikantani pitajorentsitaki.

Eejatzi pipinkatharitaperotaki, iroñaaka
pipinkathariwenteeyerini maawaeni
atziri;

eero pookaero, roojatzi pikantyaani.

Rootaki nopaasonkitanteeyimirini.

¹⁸ Ikijeeyawitakimini atziripaeni maawaeni
kipatsi, omaanta iroñaakaroña monkaataka
pipiyateeyantyaarini.

Pipiriinteeyeerini kamaeyawiteencharini,
maawaeni pikantakotantyaarini:

pipineeyerini maawaeni antzimirori
pikowakagaeyakiririni, maawaeni
kamanantayitzirorini piñaani, aapatziy-
eeyimirini, maawaeni.

Pipinkathateeyerini, pinkatharitawitacharini
kipatsiki, kaari pinkatharitawitachani,
maawaeni.

Kameetha pijeekakagaeyerini pinampiki.

Omaantakya riraga kijeeyawitakimirini, kaari kameethateeyatsini, powashironkagaeyerini, pookaeyerini rirori paamariki kaari tsiwakanitatsini.

¹⁹ Roojatzi ashitaryaantanaka ipanko ijeekantari Tajorentsi janta jenokinta, noñaakiro inthomaenta oshiyawitawori tsiwoo, rowaga ojeekantari rojankinari Tajorentsi inthomaenta paerani. Tema ikashiyakaakariri irira ikenkithatakagaeyerini joriiyopaeni jaga. Eejatzi noñaakiro aamorenki, morek, morek; eejatzi ishintsitzi tariito, tyaaag, tyaaag, eejatzi omoyekanaka kipatsi, moye, moye; eejatzi opariyaperotaki osheki jiriniki, chekiriririri.

12

Tsinani eejatzi maankitatsiri

¹ Roojatzi koñaatziro noñaaperotakiro paashini. Noñaakiro apaani tsinani, kimitaka okithaatakawo oethaari oshipakiryaaiki kimitaka oorya, aatzikakiri kashiri oetziki eejatzi amantheetakotakari 12 ompokiro oetoki. Tema notsikanatakawo noñiiro. ² Omotzitaki, rooteentsi otzimakote, atsikamoonthatakiro, okaemawaetaki:

—¡Akayawee! ¡Akayawee, nokamaatyeeewee!

³ Romapokashitapaaka jenoki, ipokapaaki iwinkatharite kamaaripaeni roshiyapaakari antari maanki, kityonkamanthari. Okaatzi iito 7, eejatzi ichée 10. Ramantheetayitakani iitokipaeni. ⁴ Inoshikagaanantakarini ishitha osheki ompokiropaeni; ari rookapirothatziitakotakiri kipatsiki. Ikatziyapaaka janta ojeekakira

tsinani, royaawentapaakawo otzimeri otomi, rowantawakyaariri. ⁵ Roojatzi okoñaatantakari otomi, riraga pinkathariwentaperoyeririni maawaeni atziri; tekatsi piyathatyaarini iinja. Omaanta eentsitera raapithatanakiro Tajorentsi raanakiri jenokinta, ijeekakaapaakiri iwinkatharimentoki. ⁶ Oshiyanka tsinani janta okaankiityeenta tekatsinta atziri ipanko riwetsikakinironta Tajorentsi ojeekantyaari. Ari roejeekawakiro kameetha janta, okaatzi 42 kashiri.

Ikoshekawakaeyakani jenokijatzi janta jenokinta

⁷ Eekiro niyaatzi koñaatziro noñaaperotakiro. Noñaakiri ikoshekawakagaeyani janta jenokinta. Riraga Miyiiri, ikaateeyakirini paashinipaeni ronampiri Tajorentsi, ikoshekaeyakarini riraga Jatanaashi oshiyawentariri maanki eejatzi iyamaaritepaeni rirori; ikoshekawakagaeyakani. ⁸ Omaanta riraga maanki tee rotsinampaeri ronampiripaeni Tajorentsi. Rootaki iroñaaka roemishitowantaariri jenokinta maanki eejatzi ikaateeyinira, iroñaaka Tajorentsi tee ikowaeyirini ipiyimoteeyaarini jenokinta riraga Jatanaashi eejatzi iyamaaritepaeni ijeekantyaari. ⁹ Kyaaryo, rookaperoyakirini riraga maanki iiteetzi Jatanaashi jaka kipatsiki, eejatzi maawaeni iyamaaritepaeni ikaatzi akakotayitawitaririni. Riraga maanki rirotaki amatawitakirori Eewa paerani. Rirotaki iwinkatharite kamaaripaeni. Osheki ramatawitapiinteeyakirini atziripaeni roojatzi iroñaaka.

10 Roojatzi nokemantakari jenokijatzi, tacheronkawaanteri ipaante, ikantzi:

“Iroñaaka rowawijaakotaperoeyakirini Tajorentsi neentsiteteeyakarini, itajonkakowenteeyakirini, ipinkathariwenteeyakirini; eejatzi Itomi riraga Rotyaantanewo ipinkathariwenteeyakirini. Kameethataki.

Ikantani paerani ithawetakoeyakirini Jatanaashi, riraga maawaeni kemijantzinkaripaeni, ikowapiintawitaka rowashironkagaeyerinimi, rootaki ikantani ithawetakotantariri kitejiriki, tsiteniriki janta Tajorentsiki. Iroñaakakya eero imateero Jatanaashi eejatzi.

11 Irirapaeni raapatziyeeyarini Jesoshi ikamawenteeyakironi kaari kameethatatsi rantakiri, rootaki imatantakawori raakowentawakiri tema ipinawentakiro Jesoshi riraa okaatzi rantakiri rowawijaakotanteeri. Tema roñaagakiri royaaperotziri Rowishate Tajorentsi. Tee ishiyapithatari atziri kowatsiri rowamayerimi: tema royaaperotakiri rirori.

12 Iroñaaka akimoshireeyakini aakapaeni maawaeni jeekatsiripaeni jaka jenokinta; akantyaani akimoshireperoeyanakini. Omaanta ashironkaamatsitemiini kipatsi eejatzi inkaare. Tema ijeekanaki Jatanaashi eejatzi iyamaarite jaga jaawikira iroñaaka. Rashironkaaperoeyanakyaani maawaeni kipatsijatzi. Osheki ikijaperota Jatanaashi, riyotzi

eero ojamanitzi ijeeki kipatsiki,
osheki rowashironkagaeyanakyaani
jeekatsiripaeni jaga”.

Riraga maanki ikijakiro tsinani

¹³ Ari rowariyeetakiri riraga maanki
Jatanaashitatsiri kipatsiki jaka, osheki
ikijapaakiro tsinani koñaatakiriri otomi.
¹⁴ Omaanta itajonkakiro Tajorentsi otzimantakari
oshiwanki apite, okimitakawo ishiwanki
antari pakitha. Roojatzi aapithatanakiri
iwinkatharite kamaaripaeni, iyaataki inteena
tekatsinta atziri ipanko, riwetsikakaantakironta
Tajorentsi. Ari janta retakoetawakawo
ipaetakiro owanawo, ikaataki 42 kashiri
ojeekaki janta. Tee imateero riraga Jatanaashi
riyaatashiteero janta. ¹⁵ Roojatzi riraga maanki
Jatanaashitatsiri osheki roemishitowaatakiro
iña ipaantekira. Ikowawita roonkakayaawomi
kipatsi opiinkantyaarimi tsinani. Ikowawita
ithonkaeyeronimi. ¹⁶ Omaanta ramitako-
takiro ronampiri Tajorentsi, tema rirotaki
ashitaryaakinirori kipatsi okyaagantaneeyaari
maawaeni iña kipatsiki. ¹⁷ Eekiro riyaatatzi
ikijanakiro tsinani. Tee imatziro roori,
rootaki riyaatashitantariri paashinipaeni
eentsitepaeni: maawaeni riraga antziniriri
Tajorentsi ikaminaakiriri, rowaga riyotaakiriri
Jesoshi; tema ikowawita riraga Jatanaashi
ithonkaeyerinimi riroripaeni. ¹⁸ Roojatzi
noñaakiri riraga Jatanaashi ikatziyapaaka
ocheraaki inkaare antawo royeeri pokatsini.

13

Koweenkatatsiri riyoyi antawoki inkaare

¹ Roojatzi nokatziyaka naaka Jowa impanekiki, janta othapyaaki antawo inkaare. Eekiro niyaatatzi koñaatziro noñaakiri. Tema noñaakiri piratsitatsiri koweenkatatsiri riyowapaakira inkaarekira. Eenitatsi ichée okaatzi 10, eejatzi eenitatsi iitopaeni okaatzi 7. Jaga icheekipaenira ramantheetakawo amantheerentsi, kimitawori rashi eewawenantatsiri. Eejatzi rojanki-natakotaka iwaero iitokipaeni; omaanta tee okameethatzi, tema itheenkakiri Tajorentsi: iitawaetashitaka kimitaka rirotaki inashitzinkari tajorentsi. ²Ari roshiyapaakari manitzi. Omaanta iitzi oshiyakawo iitzi maeni; eejatzi ipaante oshiyakariri ipaante chaanari. Ikantawakiri maanki:

—Iroñaaka nokowaki nomatakayemi, pikimitantenari: osheki pimatayitakironi, osheki pipinkatharitanaki, osheki pikantakaantayiterini paashinipaeni.

³ Amashitaperowitaka kameetha iitoki apaani, naamaashitaka roowiteencha owamayerimi amashitakiriri. Rotsikanateeyanakarini maawaeni kipatsijatzi, ikanteeyini:

—¿Iitakakya kaari ikamanta? Ooo, paminerotya iito, ¿iitakakya kaari owamaantari?

Kyaaryo, etsiyatakotee, rootaki rotsikana-teeyantaperotanakaririni riroripaeni eejatzi ipinkathatanakiri, royaatanakiri.

⁴ Roojatzi ipinkathateeyakirini maanki, ikan-teeyini:

—Piñaakiri, osheki imatakaakiri koweenkatatsiri.

Eejatzi ipinkathateeyakirini koweenkatatsiri, ikanteeyini:

—Piñaakiri, osheki ishintsinka, tekatsi materini ipiyatyaari.

⁵ Roojatzi riraga maanki ikantziri koweenkatatsiri:

—Iroñaaka pikijanakiri Tajorentsi pipinkathari-taperotanaki.

Ari osheki rajagaaperotaka, osheki ikantzimatakiri Tajorentsi. Omaanta eero iñaashintsiziri irira inta ishinetakiri ikantzimatakiri 42 kashiri. ⁶ Ari ikantzimatakiri rirori, ikantzimatakiro inampi, eejatzi ikantzimateeyakirini jeekatsiripaeni janta.

⁷ Eejatzi ikantakiri maanki:

—Pikijeeyerini maawaeni aapatziyeeyaririni Tajorentsi, powashironkagaeyerini. Eejatzi pipinkathariwenteyerini jeekatsiripaeni kipatsikipaeni, paashinitayitzirorini ipaantepaeni.

⁸ Aritaki ipinkathateeyerini maawaeni atziripaeni. Apatzirokya riraga aapatziyariri Jesoshi, eero ipinkathatziri. Aritaki, tekirani riwetsikironi kipatsi, riyotzitarakirini Tajorentsi maawaeni aapatziyeeyaririni. Aritaki rojankinatakironi iwaeropaeni iñaanamentoki rashi Jesoshi iiteetziri eejatzi Rowishate Tajorentsi tema riyotzitayitakarini irira kamawenteyeririni atziripaeni. ⁹ Powakempitaperotawakyaawo iroñaaka iroka nokanteeyakimirini. ¹⁰ Ikantzi Jesoshi:

—Aapatziyanaripaeni, omawitya rooteentsi pikemaatsiperotatya osheki, pishintsishiretaki apaniroeni, eekiro piyaatantatyaari poyaat-aperotena naaka. Aririka ragaetemi eejatzi romonkyaagaetemi: omonkyaagamentotsiki, eekiro piyaatatyee pishintsishiretaki eeroka apaniroeni. Ikowakirika rowamaemi, eekiro piyaatatyee pishintsishiretaki. ¡Naminakowentemi!

Paashini koweenkatatsiri riyowapaaki kipatsiki

¹¹ Roojatzi noñaakiri paashini piratsitatsiri koweenkatatsiri, ipoñaaka rirori kipatsiki inthomaenta. Ikimitawitakari owisha, eenitatsi ichee owaanini apite; ikoweenkatzi iñaawaetzi kimitaka riraga maanki Jatanaashitatsiri. ¹² Osheki ipinkatharitaki, ikimitakari paashini koweenkatatsiri, riraga amashiwitachari iitoki. Iitziri irira riraga apitetapaentsiri amitakotantaniri. Eejatzi ikanteeyirini maawaeni jeekatsiripaeni:

—Pipinkatheeyerinira riraga amashiwitachari iitoki.

Ari ipinkathateeyawakirini. ¹³ Osheki itajonkantayitakini riraga apitetapaentsiri. Imatayitakironi kaari iñaapiinteeyini asheninkapaeni. Iñeeyakirini atziri rowariyakiro paamari: opoñaaka jenokinta, roojatzi kipatsiki. ¹⁴ Osheki imatayitakironi, rootaki ramatawiteeyantakaririni osheki atziri, ikimitakaantakiri rirotaki itajorentsie. Aririka itsipatakari riraga jewatziriri, osheki imatayitakironi. Eejatzi ikanteeyakirini atziri:

—Ajaatya, poshiyakaawenteeyenarini irika je-watakinari, irika ithatyaagaetawitakari apaani iitoki. Thatzik. ¡Paminateeteri! Tee ikamateetzi. Ichekawiitakarira pirotee.

¹⁵ Ari ikemijantaperoeyakirini, riwet-sikaeyakironi oshiyakaantsi. Okimitaka imatakaakiri Jatanaashi itajonkakiro, añaaantakari, eejatzi oñaawaetantakari. Roojatzi ikanteeyakirini atziripaeni:

—Pipinkatheeyeroni iroka awetsikaeyakirini: rootaki atajorentsie.

Ari ipinkatheeyawitakawoni. Omaantakya maawaeni kaari pinkathatzirori, rowamaakaan-teeyakirini. ¹⁶ Eejatzi rojataakotakaantakiri atziripaeni, maawaeni. Rojataakoeyakani rakoperoki, rooma aririka ipankaki, maawaeni: pinkathariteeyatsirini, kaari pinkatharitat-siripaeni, ashaaganteeyacharini, kaari ashaaganteeyachani; riraga ramananteetziri eejatzi riraga kaari ramananteetzi: rojataakoeyakani maawaeni. ¹⁷ Ro rojataakoeyakiririni iwaero koweenkatatsiri, aamaashitya paashinipaeni rojataakoeyakirini inoomerote. Ikanteeyirini:

—Eerorika rojataakoeyani atziripaeni, eero noshinetziri ramanantayiteni oetarikapaeni eejatzi eero noshinetziri ipimantayiteni oetarikapaeni.

¹⁸ Noyemijantzinkaritepaeni, okameethatzi iroñaaka pikenkithashiryaaakotero inoomerote koweenkatatsiri. Rootaki inoomerote atziri, tema okaataki 666. Eerokarika yotzinkari, ari piyotakiro oetarika oshiyakaawentachari.

14

Jowa iñaakiri Rowishate Tajorentsi eejatzi omampaawaetawenteeyaririni

¹ Eekiro niyaatatzi koñaatziro noñaakiri, tema noñaakiri riraga Jesoshi iiteetziri Rowishate Tajorentsi, ikatziyaka owinteniityeera ichopinookira Tajorentsi iitachari Shiyoo: ojeekaki Shiyoo Jerojareeki. Ikaateeyakirini maawaeni aapatziyeeyaririni, ojataakotacharipaeni ipankaki iwaerokira Rowishate eejatzi Iriri. Ikaateeyakini 144.000. ² Roojatzi nokemaeyirini eejatzi jenokijatzi, ishintsitzi ipaante; ikimitakawo antaworoña opareenkaari, eejatzi antawo ookathata. Riroteeyakini piyompiteeyirorini omampaakayaawori oshiyawori piyompirentsi. ³ Eenitatsi janta Tajorentsiki, janta ijeekinta aataperoteencharipaeni eejatzi riraga ⁴ ronampiri omampaawaetapiintachari. Roojatzi romampaawaeteeyantanakawoni mampaantsi owakirari; okameetheenkataki, omaanta tekatsi paashini materoni riyotero mampaantsi: apaniroeni riraga kaateentsiri 144.000 atziri owawijaakoeyeencharini. ⁴ Irikapaeni tee ranteeyironi kaari kameethatatsi. Tema ikempoyaaka ikiteshiretzi, tema tee ishirontawo tsinani kaari rayi; inta ikantani royaateeyakirini Rowishate, tsikarika riyaatayitakini. Apatziro ipinkathateeyakirini Tajorentsi eejatzi Rowishate. ⁵ Tee itheeyeeyani, eejatzi ikameethateeyakini, tee ranteeyeeroni kaari kameethatatsi.

Rooteentsi rowashironkaeyerini Tajorentsi kaari aapatziyari

⁶ Roojatzi noñaakiri paashini ronampiri Tajorentsi, raayitanakini jeñokiinira. Ikenkithatakagaeyakirini maawaeni jeekat-siripaeni kipatsiki, tsikarika ojeekayitzini inampipaeni, eejatzi tsikarika okantayitarini ipaantepaeni. Ikamanteeyakirini tsika ikantyaari Tajorentsi rowawijaakoeyanteeyaaririni. Rootaki ikantapiinteeyiririni Tajorentsi maawaeni atziri paerani, tee ipaashinitziro.

⁷ Itacheronkawaantetzi ikantzi:

—Pipinkatheeyerini Tajorentsi, pikanteeyerini pisheninka: “Ikameethataki Tajorentsi”. Pamine, rootzimateentsi omonkaatakya rowashironkaeyerini maawaeni kaari aapatziyeeyaririni Tajorentsi. Pipinkathataperoyerini: tema rirotaki wetsikirori jenoki eejatzi kipatsi, inkaarepaeni eejatzi ñaatenipaeni, maawaeni.

⁸ Royaatanakiri paashini ronampiri Tajorentsi, ikantzi rirori:

—Paerani riraga jeekawitacharini Wawirooniyaki rantakaapiinteeyakirini paashinipaeni atziri kaari kameethatatsi, omaanta rootzimateentsi ithonkimaeyerini Tajorentsi wawirooniyajatzi. Eero imatakagaeyerini eejatzi oetarikapaeni.

⁹ Roojatzi royaateeri paashini ronampiri Tajorentsi eejatzi: riraga tres-tapaentsiri. Itacheronkawaantetapaakiri, ikantapaakiri rirori:

—Kyaaryoowa, pipinkathatzirikari riraga koweenkatatsiri, eejatzi rowaga oshiyakaantsi.

Eejatzi pishinetarikari rojataakotemi pipankaki, eerorika pakoki. ¹⁰ Aririka pipinkathateri koweenkatatsiri eejatzi pishinetyaaririka rojataakotemi, ari ikijakimi Tajorentsi; ikijaperotemi, eero ikamintheemaetzimi. Pikemaatsitaperotakyaawo paamari otsipatakyaawo opane shimashiretatsiri tema rootaki tacheronkaetyaaperotatsiri. Tema ifeeyemini maawaeni ronampiri Tajorentsi, riraga kameethaperotatsiri, eejatzi riraga Rowishate rirori. ¹¹ Pikanteetatyeeyaani pikemaatsityaawo paamari; eero otsiwakanitzi, okantatyeeyaani eekiro okachaareenkatanakitye: kitejiriki, tsiteniriki, eero othonkanita. Aritaki ikemaatsiteeyawoni maawaeni pinkathatziriri koweenkatatsiri eejatzi oshiyakaantsi, eejatzi maawaeni ojataakoeyaworini iwaero. ¹² Rootaki riraga reentsitepaeni Tajorentsi okameethatzi eentsikiroeni royaawentya imatantawori ikemijantaperotziri okaatzi ikaminaakiriri Tajorentsi eejatzi ikyaaryoowenantyaawori royaatantyaariri Jesoshi.

¹³ Roojatzi nokemakiro eejatzi Ishire Tajorentsi janta jenokinta, okantakina:

—Eenitatsi iroka pojankinateri: “Iki-moshiretakayeri Tajorentsi maawaeni kamatsiripaeni, raapatziyakaririka Iwinkatharite, roojatzi ikamantakya. Kyaaryo, ikimoshiryaakaaperotyaari Tajorentsi, tema riyotziro maawaeni ranteeyakinirini kipatsiki. Iroñaaka ijeekakagaeyakirini kameetha, imakoryaakaaperoeeyerini. Eejatzi ipinateri Tajorentsi tema ikyaaryoowentziniri rantziniri

irira ikowakaakiriri roojatzi ikamantakya”.

Noñaakiri ronampiri Tajorentsi rowamaatziiri atziri

¹⁴ Roojatzi eekiro niyaatatzi koñaatziro noñaakiri, tema noñaakiro menkori, okitamaamawotaperotaki. Eejatzi noñaakiri kimitakariri atziri, ijeekaki menkoriki. Ramantheetakawo wetsikachari ooro. Eejatzi roerikakiro oshiyawitawori jawiri tzipiro, othoyempitaperotaki, ithatzinkakotantyaawori raroosote jampateentsirira. ¹⁵ Roojatzi noñaakiri paashini ronampiri Tajorentsi, ipoñaaka Tajorentsipankoki. Itacheronkawaantetzi ikaemakotakiri riraga jeekatsiri menkoriki:

—Ikantzi Tajorentsi: “Monkaataka iroñaaka: poshiyakaantakiro pithatzinkakotero pankirentsi, ari pikantakiri iroñaaka powamaeri maawaeni kaari kameethatatsi jeekatsirika kipatsiki”.

¹⁶ Riraga jeekawiteencharira menkoriki, ari ithatzinkakotakiro, thatzik, tema rowamagaeri maawaeni kaari kameethatatsiri.

¹⁷ Roojatzi ipoñaantanaka paashini ronampiri Tajorentsipankoki janta jenokinta. Eejatzi ramaki rirori oshiyawitawori jawiri tzipiro. ¹⁸ Eejatzi ipoñaaka paashini ronampiri Tajorentsipankoki, tema rirotaki aminawentzirori paamari janta itaapiintzironta kajankapaneri. Itacheronkawaantetzi ikaemakotakiri isheninka oerikirori ijawirite:

—Pimonkaatakayaawo jaawiki eejatzi eeroka, powamayeri atziripaeni kaari kameethatatsi kim-itaka pipejirowanki otha oowa irakaanto.

19 Roojatzi kimitaka ipejantawori maawaeni oowapaeni janta kipatsiki, riraga ronampiri imonkaatakayaawo maawaeni kipatsi rowamaantyaariri atziripaeni kaari kameethatatsi. Intsipaete ipejeeyerini. Roojatzi ipiyoteeyantakyaarini raatzikatziikaatantyaariri. Kimitaka iroka ari okanta rowamaantyaariri Tajorentsi riraga kaari kameethatatsiri. Tema iroñaaka yomaatapaaka rowashironkaantyaariri Tajorentsi riroripaeni.

20 Ari raatzikatziikaateri janta owantsiki, tee ojeeki nampitsikira. Ari opoñaanakya osheki iraantsi raatzikatziikaatakirira, oonkanakya kipatsiki; jenokyaatanaki, areetakawo ipaanteki kawayo. Othotyaanakiro iraantsi 300 kiroometero ojanthatzi.

15

Tajorentsi rotyaantakiri 7 ronampiri rowashironkagaeyerini atziri

¹ Roojatzi koñaatziro noñaaperotakiro paashini: tema noñaakiro janta jenokinta paashini awijatsini iinja, kaari añaapiintzi. Roñaagakinawo Tajorentsi maawaeni iroka ayotantyaari tsika okantyaari iinja. Osheki nokenkithashiryakiro, osheki notsikanatawakawo. Noñaakiri 7 ronampiri Tajorentsi, owashironkagaeyap-eroteririni atziri. Riroteeyakini weyeeroni maawaeni owashironkayeririni atziri; omonkaatapaakya ikijanakya Tajorentsi.

² Noñaakiro eejatzi inkaare koñaaganto, oshipakiryakiro oshiyakawo otsipatawo paamari. Noñeeyakirini janta ikatziyeeyakani

kaari pinkatheeyirini riraga koweenkatatsiri, eenitatsi eejatzi roshiyakaantawo rirori; riroteeyakini maawaeni kaari ojataakotacha iwaero eejatzi inoomerote. Ari roerikaeyakironi kimitawitawori iwiyompiriki ipashitakariri Tajorentsi.

³ Romampaawaeteeyakawoni kimitawitawori romampaani Moeseeshi, riraga antawaetziniririni Tajorentsi paerani. Tema romampaawenteeyakarini riraga Rowishate Tajorentsi. Iroka okantzi mampaantsi:

“Nowinkatharite, tema eeroka Tajorentsi, osheki pimatayitakironi.

Osheki pitajonkantayitakini, notsikanatakawo pantayitakirini.

Okameethaperotayitakini pantayitakirini, tee pamatawitantzi.

Kyaaryo, pipinkathariwenteeyakirini jeekatsiripaeni maawaeni nampitsikipaeni, pikantani. Eejatzi maawaeni pantzi okameethatzi.

⁴ Tema, Nowinkatharite, okameethatzi nopinkathateeyemini naakapaeni maawaeni jeekatsiripaeni tsikarika.

Okameethatzi nokamanteeyerini atziri: ‘Kameethari Tajorentsi’; tema kyaaryo, pikameethataki.

Ipoñeeyanakyaani atziri maawaeni nampitsikipaeni ipinkathateeyantemirini.

Tema riyoteeyanakini okameethataki panteeyakirini”.

⁵ Roojatzi naminanee eejatzi, noñaakiro ashitaryaanaka ipankomawo Tajorentsi, ironta jeekatsirinta jenokinta. Noñaaperotakiro janta

inthomaeperokinta ijeekinta rirori. ⁶ Riyowanee Tajorentsipankoki riraga ⁷ ronampiri, riraga owashironkagaeyaperoteririni atziri. Ikithaateeyakawoni kithaarentsi okitamaama-wotaperotaki. Ichopineeki eenitatsi oshiyawori ishirikathakitari, riwetsikaetziro ooro. Tema riyoyaakiri riraga Tajorentsi riroripaeni rowashironkaeri atziripaeni. ⁷ Eejatzi eenitatsi apaani ronampiri omampaawaetapiintachari ipakoeyawakirini paashini ronampiripaeni apaanipaeni pajo. Iyeekitaki pajokipaeni owaa, owashironkaantyaariri atziri. Oshiyakaawentakiri ikijeri Tajorentsi iinja theenkaeyiririni. Tema ikantatyaani rañi rirori, eero ikamanitee. ⁸ Kachaarenkatanaki Tajorentsipanko inthomaenta, ikantakaakawo ipinkatharitzira eejatzi itajorenka. Tekatsi ikanteetero ikyagaeyeroni, roojatzi imonkaatantyaawori ronampiri ikantakiriri Tajorentsi.

16

Tsika okantari tzimatsiri pajoki

¹ Roojatzi nokemakiro Ishire Tajorentsi iñaawaetaki janta ipankoki Tajorentsi. Itacheronkawaantetzi ikantziri riraga ⁷ ronampiri:

—Iroñaakaroña piyaateeyeni pijakotero kipatsiki rowaga ⁷ pajokitziro, rootaki oshiyakawori ikijaka Tajorentsi.

² Roojatzi riyaatantaka riraga jewatatsiri ronampiri. Ijakotakiro kipatsiki owaa, roojatzi ijoeteeyantanakani maawaeni ojataakoeyaworini iwaero koweenkatatsiri,

eejatzi maawaeni pinkathatzirori oshiyakaantsi. O, osheki ijoetayitanakini; opathayitanakini, ishitziyitanakini.

³ Roojatzi riyataki apitetapaentsiri ronampiri, ijakotziro owaa janta antawokiroña inkaarepaeni. Opeyanaka, okimitakawo riraani kamaentsirini. Ikamaeyakini jeekaeyawitacharini inkaareki: shimapaeni, omanipaeni, kosshokopaeni, maawaeni.

⁴ Roojatzi riyataki *tres*-tapaentsiri ronampiri Tajorentsi, ijakotziro pajokira janta enikipaeni eejatzi ñaatenikipaeni. Opeyeeyanakani irantsi.

⁵ Roojatzi ikantziri ronampiri Tajorentsi riraga jewawentzirori iña:

—Tajorentsi, osheki pikameethataki; pikantani pijeeki: paerani, roojatzi iroñaaka. Okameethataki powashironkagaeyerini maawaeni irintapaeni, iñaashiteetyaawoota;

⁶ tema riroteeyakini owamagaeyiririni aapatziyeeyimirini eejatzi kamanantayitzirorini piñaani. Iroñaaka pipiyatakowentaari, powamagaeyakirini. Iñaashitawo rirori, tema riyoteeyakini rirotaki owamaantatsiri.

⁷ Eejatzi ijeeki paashini janta itaapiintzironta kajankapaneri. Ikantzi rirori:

—Kyaaryo, Nowinkatharite, eeroka Tajorentsi matayitzirorini maawaeni. Tema okameethataki powashironkagaeyerini, ikemawakiroota: piyotakiro powashironkaawentziriri.

⁸ Roojatzi riyataki paashini ronampiri eejatzi, riraga *cuatro*-tapaentsiri. Ijakotziro pajokitziro janta ooryaaki, imatantakariri itagaeyakirini atziripaeni. ⁹ Ari itagaeyakirini,

roojatzi ikijattheeyantakaririni Tajorentsi: riraga otyaantziriri owashironkagaeyiririni. Tee ikenkithashireeyani. Tee ikowaeyini rookaero kaari kameethatatsi rantayitzirini, eejatzi tee ikowaeyini ipinkatheeyerini Tajorentsi.

¹⁰ Roojatzi riraga apawakoonitapaentsiri ronampiri, ijakotziro pajokitzirira janta iwinkatharimentoki koweenkatatsiri. Roojatzi otsitenitantanaka janta ipinkatharitzinta. Osheki oshinkotakiri atziri, tema osheki ikenkithashiryaaapiinteeyanakironi, roojatzi ratsikanenetantanaka. ¹¹ Eekiro riyaatatye ikijathateeyakirini Tajorentsi, ikijawentawo ijoepaeni eejatzi maawaeni ikemaatsitayitakarini. Osheki ikantzimatakiri. Omaanta tee ikenkithashiryaaani, tee ikowaeyini rookaero kaari kameethatatsi ranteeyakirini.

¹² Roojatzi riraga paashini ronampiri riraga seis-tapaentsiri ijakotziro iwajonekira janta antawokiroña eni oetachari Eyojaraate, roojatzi opiryaataperotantanaka. Iroñaaka tekatsi otzikaawakirini riraga pinkatharipaeni jewateeyiririni maawaeni ijoraarotepaeni. Ipoñeeyanakaani janta ikinapaenta oorya. Tema riyotzi Tajorentsi ikowaki riraga jewawenantasiripaeni nampitsikipaeni janta ikowaki ipoke ranantawakaantyaari joraaro rirori rootaki rowiryaatantakawori enini rawijantanakyaari kameetha. ¹³ Roojatzi noñaakiri eejatzi riraga maanki, riraga koweenkatatsiri, eejatzi riraga amatawitantatsiri; tema irira ipoñeeyakani ipaantekipaeni 3 kamaari, roshiyapaakari pirinto. ¹⁴ Kyaaryo, ikamaaritaperotaki;

itajonkantajeempiyaawitaka, imatayitakironi kaari añaapiinteeyini. Riyaatashiteeyirini maawaeni pinkatharipaeni maawaeni kipatsi, rajaryagaeyakarini:

—Thame atsipatawakagaeyani, amitakotawakagaeyeeyaani omanateeyerini maawaeni oyaa-teeyiririni Tajorentsi, athonkaeyerini maawaeni.

Aririka ipokapae irira, riraga matzirori maawaeni, romanatawakagaeyeeyaani riroripaeni. Ikemakoeyeroni maawaeni atziripaeni rantayitapaakirini Tajorentsi.
¹⁵ Ikantapaaki:

—Pamine, nokimitaka koshitantatsiri romapokiri rirori, eejatzi naari, nomapokaeya-paakimini. Tee piyoteeyini tsikarika okaate nopokanteeyaari. Nokimoshiretakagaeyerini maawaeni aamagaeyanarini, kimitaka ijaakitak-itzi irirapaeni. Nokowaki ikameethateeyanakini, eero rantapiintziro kaari kameethatatsi. Ikimitakaantya ikithaata kameetha, tekatsi ñaamerikiterini eero ipashiwenanta.

¹⁶ Omaanta riraga kamaaripaeni ipiyoteeyakirini riraga maawaeni jewawenantatsiri eejatzi ijoraarotepaeni janta owinteniityeenta ikantziro ipaanteki joriiyo Arimakeroni.

¹⁷ Roojatzi riraga ronampiri *seis*-tapaentsiri: riraga kaatapaentsiri ijakotziro iwajonekira janta tampaaki, roojatzi nokemantakari jeekatsiri janta Tajorentsipankoki, jeekatsiri iwinkatharimentoki. Itacheronkawaantetaki, ikantaki:

—Monkaatapaaka, aritapaaki.

18 Roojatzi osheki aamorenki, morek, morek; roojatzi itonkantanaka tariito, toog, toog, tereei, tziiririri. Eejatzi antawo omoyekaka kipatsi. Tee añiitapiintawo kimityaawoni iroka, paeraninki roojatzi iroñaaka. Antawo omoyekaka: moye, moye, moye. 19 Roojatzi okotaantanaka nampitsikipaeni eejatzi maawaeni pankotsipaeni oparyaantanaka janta Wawirooniyaki, eejatzi maawaeni paashinipaeniki nampitsi, othonkaeyakani maawaeni, kaatapaaki. Ikenkithashiryaaakiro Tajorentsi maawaeni ranteeyakinirini wawirooniyajatzi, rootaki ikijaperoeyantakaririni, rowashironkaaper-oeyakirini. 20 Opeyeeyanakani maawaeni othampishaapaeni; eejatzi otzishipaeni, opeyeeyanakani, peyaka. 21 Ajaatya eejatzi opariyaki jiriniki, omaanta antawopero ini. Okaatzi otenataki 45 kiiro: tenaperotaki. Opoñaaka jenokinta, opariyaki atziriki, osheki othonkaeyakirini. Osheki ithaawanteeyakawoni rirori, roojatzi ikijathateeyantakaririni Tajorentsi.

17

Jowa iñaakiro antawo nampitsi Wawirooniya

1 Roojatzi koñaatziro noñaaperotakiri ronampiri Tajorentsi oteyirori pajo inkaaganki, tema ipokashitakina ikantakina:

—Pipokanaki jaka: noñaayemiro tsika ikantakowenantyaariri Tajorentsi rowaga anteeyiririni shiramparipaeni, jeekat-siri enikipaeni, eejatzi ñaatenikipaeni.

Rowashironkayero. Tema oshiyakawo rowaga antawo nampitsi owaero Wawirooniya.
² Ranteeyakironi iwinkatharitepaeni paashinipaeni atziri. Iyotagaeyakirini maawaeni atziri rantapiintziro kaari rayi. Okimitakaakari oshinkitakaakari rootaki antakaantakariri oetarika okowakaari roori.

³ Roojatzi raanakina janta okaankiityeenta tekatsinta atziri ipanko, eeniro janta oñaagakinawo Ishire Tajorentsi. Koñaatziro noñaapaakiro tsinani, okyaakotakari koweenkatatsiri, kityonkatatsiri: eenitatsi 7 iito, eenitatsi ichee 10. Rojataakoetakirira maawaeni iwathaki: okantzimatziro Tajorentsi ojataakorentsira.

⁴ Okithaatakawo tsinani kamoshinetatsiri eejatzi kityonkari. Rowaneenkatakaakawo ooro, eenitatsi mapipaeni shipakiriinkawo eejatzi inashita mapipaeni kitamaakiri. Oerikanakitziro omirimento, riwetsikaetziri ooro; yeekitapaaki kaari kameethatayitatsini, oshiyakaawentziro antakagaeyirini atziri raapatziyashitawo riwetsikani atziri eejatzi iyotagaeyirini imayempitantzi. ⁵ Ojataakotaka opankaki: eenitatsi okantakotziri, omaanta tekira okoñaaperotzi. Okantzi ojankinatakaga: “Antawopero Wawirooniya, tema iyotagaeyironi tsinanipaeni omatakayitarini kaari ayi. Eejatzi iyotagaeyiririni osheki atziri raapatziyashitawo riwetsikashitayitarini eejatzi rantero oetarika kaari kameethatayitatsirini”. ⁶ Roojatzi niyotakiro kimitaka oshinkitaka tsinani. Ro oshinkitakari riraani aapatziyawitaririni Jesoshi owamagaeyakiririni.

Osheki notsikanatanakawo, naminaperotakiro, joreririri. ⁷ Omaanta rojampitana riraga ronampiri Tajorentsi:

—¿litakakya potsikanatantanakawori? Nokamantemiro kaari piyotzitziro, eejatzi nokamantemi kaari piyotzitziri riraga koweenkatatsiri okyaakotakari. ⁸ Ijeekawitani riraganki, tee añiiri iroñaaka, tema ijeeki omooki inthomaenta, jatatsiri jantoo. Iinja ragaeri eejatzi Tajorentsi, rotyaanantyaariri paamariki kaari tsiwakanitatsini: janta ikanteetatyeeyaani rashironkaya. Ijeekawitani, ipeyaka, ijeekae eejatzi; aririka iñeeyawakirini theenkaeyatsirini, rotsikanatawakawoni. Paerani, owakira riwetsikakiro Tajorentsi kipatsi, rojankinatakiro iwaeropaeni maawaeni jatatsininta jenokinta, omaanta tee rojankinatziro iwaeropaeni riraga theenkantatsiri.

⁹ Pamine, pikenkithashiryaaaperotero iroka noshiyakaantemiri piyotantyaawori: rowaga iitopaeni okaatzi ⁷ oshiyakaawentziro ⁷ tonkaaripaeni ojeekinta tsinani. ¹⁰ Eejatzi oshiyakaawentziri ⁷ jewawenantatsiripaeni. Ikamanaki apawakooni, ijeeki iroñaaka apaani, iinja ijeeki riraga kaatapaentsiri. Eero ojamanitzi ipinkathariwenante riraga kaatapaentsirira. ¹¹ Riraga koweenkatatsiri kityonkari, rirotaki apaani pinkatharitamitachari nokantakimiri: “Ikamaki”. Omaanta ipiriintanee eejatzi, ipinkathariwenantee eejatzi riraga *ocho*-tapaentsiri, roojatzi rotyaanantakyaari Tajorentsi paamariki kaari tsiwakanitatsini.

¹² Eejatzi rowaga ¹⁰ ichee piñeeyakirini,

oshiyakaantziri 10 paashinipaeni jewawenantatsiri iinja. Ikaateeyerini koweenkatatsiri, ipinkathariteeyawitanakyaani, eero ojamanitzi ipinkathariwenante. ¹³ Ikimitawakagaeyeeyaani jewawenantatsiripaeni, ikanteeyerini koweenkatatsiri: “Nokenkithatakaaper-oeyemini eerori, nanteeyemironi oetarika pikowakaagaeyenarini”. ¹⁴ Roojatzi ikijeeyerini irirapaeni Jesokirishito riraga Rowishate Tajorentsi, eejatzi oyaateeyiririni: romanateeyawityaani, ikowaeyawityaani ithonkaeyerinimi. Omaanta ipiyeeyaarini Jesoshi, ithonkaeyerini rirori. Irira apintzi ikanta, tajorentsi perotatsiri, reewatawenteeyirini maawaeni jewatawentaawitariri atziri, reewatawentaawitaririni maawaeni jewatawentaawitaririni atziripaeni. Riyoyagaeyakirini maawaeni aapatziyeeyaririni, ipaashinitakagaeyerini, ari kijokiro rowaeyaneerini rirori, maawaeni.

¹⁵ Eejatzi ikantakina ronampiri Tajorentsi:

—Eejatzi piñaakiro enipaeni eejatzi ñaatenipaeni ojeekantari tsinani. Oshiyakaantakiri irowapaeni maawaeni atziripaeni, riraga jeekatsiripaeni tsikarika, tsikarika okantayitarini ipaantepaeni, maawaeni.

¹⁶ Riraga koweenkatatsiri eejatzi riraga 10 jewawenantatsiripaeni ikijeeyakironi tsinani: rowaga matakaapiintariri kaari ayi. Rotziroero maawaeni nampitsi, ikoshitero oetarika jeekatsirira, itayero maawaeni pankotsi. Eero ojeekaneentzi oetarika kameethatatsiri.

¹⁷ Riraga Tajorentsi ikenkithashiryaakayaari ikijeeyeroni roori, imonkaatantyaawori okaatzi

ikoyiri Tajorentsi. Rootaki ikananteeyarini riraga jewawenantatsiripaeni: “Thame apinkathateeyerini riraga koweenkatatsiri kityonkatatsiri, anteniri oetarikapaeni ikowakagaeyeerini”. Aritaki ikanteeyerorini iroka omonkaatantyaari ikoyiri Tajorentsi. ¹⁸ Iroka tsinani piñaakiri oshiyakaanteeyakirini maawaeni jeekatsiripaeni nampitsikinta: riraga anaakoeyiririni paashinipaeni atziri ipinkatharitzu.

Aritaki ikantayitanani ronampiri Tajorentsi okaatzi okantakotya iñaayitzirini.

18

Itagaetakiro Wawirooniya

¹ Roojatzi koñaatziro noñaakiri. Tema noñaawakiri ipokapaaki paashini ronampiri Tajorentsi, ipoñaanaka jenokinta. Osheki ipinkatharitapaaki, ishupakiryapaaki, ikitejitaperotapaakiro kipatsi, rohookyaapaakina eejatzi nothaawantanakari.

² Itacheronkawaantetapaaki ikaemapaaki:

“Rooteentsi ithonkaeyani maawaeni jeekaeyaw-itacharini Wawirooniyaki; osheki inashiwitani, osheki ipinkatharitawitani, rooteentsi ithonkaeyani.

Irira jeekapaentsiri kamaaripaeni inampityaawo, eejatzi mamawoniro, thoowoniro, peyari-paeni, maawaeni. Roshiyeeyakawoni rowaga tsinani, matakaapiintariri kaari ayi.

3 Tee okameethatawitani ojeeke, eejatzi iyogaeyakirini maawaeni paashinipaeni atziri ikimiteeyantakaworini rirori.

Ranteeyakironi pinkatharipaeni; osheki raagaantaki riraga pimantzirori owetsikani, kyaaryo maawaeni rantayitakironi osheki kaari kameethatayitatsini. Tema amanantaperotaka osheki”.

4 Roojatzi nokemakiro Ishire Tajorentsi janta jenokinta, okantzi:

“Aapatziyeeyaririni Jesoshi pishitowaeyaneeni, rowaga nampitsiki: pikimitawokari, pantzirokari eerori kaari kameethatayitatsini antziri roori. Pikaateeyironikari, nowashironkagaeyiminikari.

5 Riyotzi Tajorentsi osheki rantapiintziro kaari kameethatatsi. Eekiro riyaatatye ikenkithashiryaakotero okaatzi rantziri, eejatzi royaakotziro kitejiri rowashironkaeri. Rooteentsi monkaatapaaka. Intsipaete rowashironkagaeri”.

6 Roojatzi ikantziri apaani ronampiri Tajorentsi inashiyitacharinipaeni:

“Paerani osheki owashironkagaeyakirini paashinipaeni roori, iroñaaka pipiyeeyaawoni, eekiro piyaateeyatyeeni powashironkaaperoeyerini. Tee okameethatzi anteeyakirini.

7-8 Iroka tsinani okenkithashiryaaka osheki okameethaperotaki roori. Tekatsi kimityaawoni. Osheki amanantakiro oethaari rooperori eejatzi othatanepaeni owaneenkayitantyarini”.

Ajagaakawo ajankaneki okantzi: “Tema naaka kimitawori jewawenantatsiri. Osheki nokimoshiretaka. Eero netakotzimaetawo. Eekiro niyaatatyee niweshiryaaawentyaawo”.

“Rootaki iroñaaka powashironkaantyaawori kameetha. Ari aashitakyaawopa otashe; pimantsiyatakaakiro; pike-maatsitakaakyaawo katsiri; ari picheraajagaakitanaki eejatzi ari pomiraakiro.

¡Omapokapaakya pitaya! Tema ishintsiperotaki Tajorentsi riraga kantakotantatsiri. Rootaki ikantakotziri ronampiri Tajorentsi”.

⁹ Riraga pinkatharipaeni antayitzirorini kaari kameethatatsi eejatzi ithonkatashitakawo tsinani iyorikite, iñeeyeroni otaaya, eejatzi iñeeyeroni owachaarite; roojatzi riraakoeyaantyaawoni, rowashiretakotyaawo. ¹⁰ Inteena ikatziy-eeyanakani; ithaawaeyanakini, raamaashitya rowashironkagaeyironi Tajorentsi rirori. Ikanteeyeni:

“O, wawirooniyajatzi, pashironkagaeyakaniwee. O, antawo pinampi, osheki pikaateeyawitani jeekaeyawitacharini.

Romapokapaakimi Tajorentsi, intsipaete ithonkaeyakimini, maawaeni”.

¹¹ Ari riraakoeyakimini pimanteeyatsirini maawaeni kipatsi, rowashiretakoyakimini. Paerani osheki piñaawenashiryagaeyawitawoni oetarikapaeni ipayitawitzimirini, omaanta eero iroñaaka pamanantee eejatzi. ¹² Tekatsi ikantya

ipimantemiro ooro, piraata, shipakiryaaatsiri mapi, kitamaakiri mapi, riino kitamaari, kityonkamawori, jentamawori, kiraamawori. Tekatsi ikantya ipimantemiro taawirakota inchato kajankakotari, ajawaka raeki kita-maacheekiri riwetsikaetziro oetarika kameetha, pinatachari inchato riwetsikaetziri oetarika, kijotayitatsirini, pinatachari mapi. ¹³ Eejatzi tekatsi ikantya ipimantemiro majankapaneri eejatzi pochapaneri, tsipataapanetachari rowari, kajankapaneri, kajankaayitatsirini, awishoowaantsi oowa, oyeenka oriiwo, opane teriiko, teriikopaeni, waakapaeni, owishapaeni, kawayopaeni, shiyakomentotsipaeni, eejatzi atziripaeni; kyaaryo, ipimantayitzirini atziri. ¹⁴ Ikanteete:

“Eero powawo eejatzi chochoki pinintawitari; tee okowanee pipaante owaneeya; paerani eeniro powaneenkatawitani. ¿Tsika pimaathaaganki kityonkamaworiranki iroñaaka? Tekatsi, taaka. ¿Arima pamanante paashini? Eero. Thonkakimi eeroka”.

¹⁵ Riraga pimantapiintawitaworini maawaeni iroka owaagawontsi raantapiintawitaririni osheki koriki; omaanta iroñaaka ikatziyeyanakini inteena, ithaawaeyanakini, raamaashitya eejatzi rowashironkagaeyerini Tajorentsi rirori. Riraanakya eejatzi ishenkatanakya. ¹⁶ Ikante:

“¡Ashironkaamatsitemiini, wawirooniyajatzi!

Pashironkaakawee. Antawo naawita pinampi,
 osheki pikaatawitani jeekaeyawitacharini.
 Pikithaateeyawitakawoni riino

jentamawori, kityonkaniromawori, eejatzi kiraamawori,
powaneenkaeyawitawoni ooro, mapi shipakiryatsiri, eejatzi kitamaakiri mapi.

17 Romapokakimi Tajorentsi, ithonkitakimiro maawaeni, thonkapaaka”.

Eejatzi maawaeni marineero eejatzi ashiteeyaworini pitotsi aapiintzirori owaagawontsi ikatziyakoeyakyaani ipitoki inteena. 18 Inteena raminakoeyeroni owachaarite, teyariririri, roojatzi riragaeyantanakyaani. Ikanteeyeni:

“O, okameethatawitani nampitsinta, tekatsi kimityaawoni”.

19 Osheki rowashireteeyanakyaani, rootaki imaeritantanakyaari eejatzi roeyotantanakyaari iitoki. Osheki riraakoeyakyaawoni eejatzi rowashiretakotakyaawo, ikaemaeyanakini:

“¡Ashironkaamatsitemiini! Pashironkagaeyaty-eeyaaniwee wawirooniyajatzi, antawo naawita pinampi, osheki pikaateeyawitani. Osheki iyaatapiintzini antawo pitotsi janta, ipimantziro ashitawori osheki owaagawontsi, raantari osheki koriki.

Omaanta omapokanakya othonkanakya pinampi, maawaeni”.

Ikimoshireeyanakini aapatziyeeyaririni Jesoshi

20 Roojatzi nokemakiri ronampiri Tajorentsi, ikanteetzi:

“Pikimoshireeyanakini, maawaeni jenokijatzi: aapatziyeeyaririni Tajorentsi, rotyaantanewopaeni Jesokirishito, kamanantawitacharini, maawaeni.

Paerani osheki owashironkagaeyakimini, rootaki ipiyatakowenantakimiri Tajorentsi”.

21 Roojatzi noñaakiri ronampiri Tajorentsi, shintsiperotatsiri. Raakiro antawo mapi, rookakiro antawokiroña inkaare, poog. Ikantzi:

“Nowiinkakiro mapi, peyaperotaka; tekatsi ñeeroni eejatzi. Eejatzi ikimiiteero Wawirooniya, ithonkaeteero roori, thonkapaaka; tekatsi ñeeroni eejatzi.

22 Eeniro akemapiintawitari chapinki piyompi-waetawitacharini, omampaawaeteeyaw-itacharini, showitawaetawitacharini, tziwootawaetawitacharini; omaanta iinja tekatsi kemaerini.

Eeniro naawita chapinki wetsikayitawitaworini oetarikapaeni, omaanta iroñaaka tekatsi.

Tee akemaeri iroñaaka toonkirori rowaetari, tok, tok, tok.

23 Eero otziwootaa eejatzi itziwoomento; eero ijeekae eejatzi aatsini iina.

Paerani riyotakoeyakirini riraga piman-tayitatsirini janta Wawirooniyaki, osheki ipiyotakiri iyorikite. Riraga jeekatsiripaeni ramatawiteeyakirini jeekatsiri paashinipaeniki kipatsi,

24 eejatzi rowamaakaanteeyakirini maawaeni kamanantayitzirorini iñaani Tajorentsi, eejatzi maawaeni aapatziyaririni Tajorentsi, eejatzi paashinipaeni owamagaetsiri jaka kipatsiki; rootaki ithonkanteeyemirini Tajorentsi maawaeni eerokapaeni wawirooniyajatzi”.

19

¹ Roojatzi eekiro niyaatatzi koñaatziro noñaaperotakiro. Tema nokemaeyakirini oshekiniroña jenokijatzi, ishintsitzi romampaawaeteeyani:

“Ariwee, ikameethaperotaki Tajorentsi: rirotaki owawijaakoeyerini.

Thame apinkathataperoyerini, tema itajorentsiperotaki.

² Okameethataki rowashironkaero matakaapiintariri kaari ayi, riyotakiro rantayitzirini, tekatsi ikompityaawo.

Osheki iyotagaeyakirini paashinipaeni atziri imatayitzironi kaari rayi, rootaki rowashironkaantakawori; tema oñaashitakawowee roori.

Eejatzi osheki owashironkagaeyakirini aapatziyeeyaririni Jesoshi, rootaki ipiyatakowenantakariri”.

³ Roojatzi rapiiteeyeroni riroripaeni:

“¡Ikameethataki Tajorentsi!

Tema taaperotaka, okanteetatyeyyaani okatziyeenkatanaki kachaari, eero opeya”.

⁴ Ari ijeekaki Tajorentsi janta iwinkatharimentoki. Rotziwerowashiteeyakarini riraga 24 aataperoteenchari eejatzi riraga 4 ronampiri omampaawaetapiintachari osheki ipinkathateeyakirini. Ikanteeyini:

“¡Aritaki okantyaari! ¡Apinkathateeyirini Tajorentsi, tema ikameethaperotaki!”

⁵ Roojatzi nokemakiro Ishire Tajorentsi, opoñaaka okaakini Tajorentsiki, okantzi roori:

“Maawaeni antawaeteeyiniririni Tajorentsi
piñaaperoeyerini iroñaaka, eejatzi
pipinkathateeyerini.

Pinkatharipaeni, piñaaperoeyerini;
eejatzi eeroka, maawaeni kaari pinkatharita-
w-itachari, piñaaperoeyerini eerori eejatzi”.

6 Roojatzi nokemaeyakirini osheki
jenokijatzi, itacheronkawaantetzi iñaawaeteeyini,
ikimiteeyakawoni osheki opareenkaayi
antawaatatsiri eejatzi ikimiteeyakarini antari
tariito. Ikanteeyini:

“¡Maawaeni atziri, thame añaaperoteri Jeyowaa!
Tema ikameethaperotaki irira: tema ipinkathari-
wenteeyakaeni Awinkatharite, osheki ita-
jorenka.

7 Thame aweshiryaawenteeyaarini, aki-
moshirewenteeyerini maawaeni.

Thame apinkathateeyirini maawaeni.

Iroñaaka omonkaataka kitejiri raantyaawori Row-
ishate Tajorentsi iina. ¡Pamine sha! Tema
wetsikaka roori kameethaanikitaki tema
iñaakiro rirori ayeroni okameethataki.

8 Okithaatakawo riinomawo kameethari,
jentamawori, kitamaaperotatsiri; tee
okipatsineentzi, kiteri. Tema ipashitakawo
Tajorentsi.

Rowaga riinomawo kameethari roshiyakaawen-
takeae Tajorentsi iñaakae akameethatzi tema
aakapaeni reentsite rirori anteeyakironi
kameethatayitatsirini ikowakaakaeri”.

9 Roojatzi ikantakina ronampiri Tajorentsi:

—Pojankinatera iroka: “Rooteentsi raye Rowishate Tajorentsi iina. Tema ikaemaeyerini osheki atziri rakiyoteeyerini. Okameethatzirikami maawaeni atziri ikowakimi rakiyoteeyerinimi rootaki raapatziyeeyantyaaririnimi riroripaeni. Omaanta apatziro ikaemeri riraga aapatziyariri riraga ayirorira. Ikimoshirewenteri riroripaeni”.

Roojatzi ikantakina:

—Iroka nokamantakimiri, rootaki ikantaperotakinari Tajorentsi. Kyaaryooperotatsiri ini.

¹⁰ Ari notziwerowashitawitakari ronampiri, nopinkathaterimi, omaanta ikantakina:

—Eero pipinkathatana. Tema akimitawakagaeyakani: naari, eejatzi eerori, eejatzi maawaeni piyemijantzinkarite kenkithatakotapiintziriri Jesoshi. Aritaki akimitawakagaeyakani anteyinirini ikowakagaeyakaerini. Eero pipinkathatana, omaantakya riraga Tajorentsi pipinkathate.

Riraga kenkithatakotziriri Tajorentsi, riroteeyakini kenkithatakotziriri eejatzi Jesoshi.

Riraga kyaakotariri kawayo kitamaari. Romanatawakagaeyakani janta Arimakirooni

¹¹ Roojatzi koñaatziro noñakiri eejatzi: tema noñakiro jenokinta inthomaenta, eejatzi noñakiri kawayo kitamaaperotatsiri. Noñakiri Jesoshi ikyaakotakari, iiteetziri: Monkaatzirori Okaatzi Ikantziri; eejatzi iiteetziri: Kyaaryooperotatsiri. Ikameethataki: tee rowashironkashitari atziri, tee rowamaashitari. Riyotzi oetarika rantziri, tee ikijashitari.

¹² Roki okimitakawo paamari amoreki,

ramantheetakawo osheki amantheerentsi. Rojataakotaka ipankaki iwaero, omaanta tekatsi yoteroni; apaniroeni riyotziro rirori. ¹³ Otsikirijakoteetakiri imaathakira iraantsiki; eejatzi iiteetziri: Iyoperotakotakaaneeriri Tajorentsi. ¹⁴ Rimpaeteeyapaakirini osheki joraaro jenokijatzi, ikyaakoeyakarini kawayo, rirotaki kitamaari eejatzi; ikitheeyawoni riinomawo kameethari, okitamaama-wotaperotaki, tee opitsitzi. ¹⁵ Ojeeki ipaanteki jewateeyiririni ithatyaamento, thoyempitaperotatsiri ipejeeyantyaaririni kaari pinkatheeyiririni. Ipinkathariwentaperoeyerini, eerowa ikaminthayiri eechonkiini. Riraga wetsikirori awishoowaantsi oowa raw-ishoowantakawori owaa. Aritaki ikimitakiriri riraga kyaakotakariri kitamaaperotatsiri raatzikaperoeyakirini atziri, riyoteeyantyaarini rirori ikijaperoeyakirini Tajorentsi, riraga Shintsitaperotatsiri. ¹⁶ Ojankinataka iithaariki jewateeyiririni, eejatzi iporiki, okantzi: “Irira pinkathariwenteeeyiririni maawaeni jewawenantatsiripaeni, anaakoeyiririni maawaeni jeekakaanteeyantatsirini”.

¹⁷ Roojatzi noñaakiri apaani ronampiri Tajorentsi katziyeenchari ooryaaki. Itacheronkawaantetaki ikaemaeyakirini maawaeni tzijopaeni:

—Pipoke, powaeyani. Powaeyaarini iwatha ipaeyemirini Tajorentsi; eenitatsi osheki powaeyaarini. ¹⁸ Poyaari iwatha pinkathari, iwatha kapitaanotatsiri, iwatha shirampariperotatsiri, iwatha kawayo eejatzi

riraga kyaakowitariri. Poyaari iwatha maawaeni atziri: pimantaarewo eejatzi amanantawitariri, pinkatharitatsiri eejatzi kaari pinkatharitatsi.

¹⁹⁻²⁰ Roojatzi noñeeyakirini riraga koweenkatatsiri eejatzi maawaeni riraga pinkatharipaeni kipatsiki, ipiyoteeyakirini ijoraarotepaeni, maawaeni. Eejatzi royaatakiri koweenkatatsiri riraga atziri, kantawitachari: “Nokamantemi tsika ikantari Tajorentsi”. Osheki itajorentsijeempiyawitakani, ramatawiteeyantakaririni kaari aapatziyeeyaririni Tajorentsi ipinkathataneeri riraga koweenkatatsiri eejatzi roshiyakaawero. Rojataakoeyakani ipankaki riraga kaari aapatziyariri Jesoshi. Ari riyatashiteeyawitakarini romanateeyerinimi riraga kyaakotakariri iyawayote eejatzi joraaropaeni rirori. Omaanta raawakiri apite: riraga koweenkatatsiri eejatzi riraga amatawitantatsiri. Rookakiri janta antawoki inkaare, eeniro rañi. Tema rootaki paamariki kaari tsiwakanitatsini. ²¹ Omaanta paashinipaeni, ipejeeyakirini riraga kyaakotachari, ipejeeyakirini maawaeni, thatzik, thatzik. Ro ipejantakariri ithatyaamento ipaantekira. Ari rowaeyakawoni tzijopaeni iwatha, ikemaperotakawo.

20

Ikenkithatakotziro 1000 ojarentsi

¹ Roojatzi eekiro niyaatatzi koñaatziro noñaaperotakiro. Tema noñaawakiri rayiitapaaki paashini ronampiri Tajorentsi, ipoñaanaka jenokinta. Roerikiro iyaawiryaaantawori omoo

kipatsi, jatatsiri jantoo. Eejatzi ramapaakiro antawo kareenatha. ² Raapaakiri riraga maanki, jeekitachari paerani. Rirotaki kamaari riraga iwinkatharite maawaeni paashinipaeni kamaari. Tema iiteetziri Jatanaashi. Ari roojotaperotapaakiri kareenathaki, shirik, shirik; okaataki 1000 ojarentsi roojoryaakotanteeyaririni eejatzi iinja. Tema ojamaniperotaki ramatawitakiri irira atziripaeni. ³ Roojatzi rookakiri omooki, rashitakotakiri, riyaawitakotakiri. Tekatsi ikanteeya eejatzi ramatawiteeyeerini atziripaeni, okaataki 1000 ojarentsi. Omaanta roojatzi riyowanee, eero ojamaniperotzi ramatawitantee eejatzi.

⁴ Roojatzi noñeeyakirini osheki jeekatsiripaeni iwinkatharimentokipaeni: riyoteeyakini ikantziri Tajorentsi: “Pikantakowenteeyerini maawaeni atziri”. Paerani tee ipinkathateeyirini riraga koweenkatatsiri eejatzi roshiyakaawero. Eejatzi tee rojataakota ipankaki eejatzi rakoki iwaero koweenkatatsiri. Ikenkithatakoeyakirini Jesoshi eejatzi riyotaanteeyironi iñaani Tajorentsi, rootaki ipejanteetakariri ikentsiki. Iroñaaka ipiriinteeyaneerini Tajorentsi, ikaateeyerini Jesokirishito okaataki 1000 ojarentsi ipinkathariwenanteeyeni. ⁵ Irika itanaawori ipiriintanaa; omaanta tekira ipiriinteeyaneeni paashinipaeni. Aririka awijanaki 1000 ojarentsi, ari ipiriinteeyaneeni riroripaeni.

⁶ Osheki ikimoshireeyanakini riraga jewataperoeysirini ipiriinteeyaneeni: rowameethaperoteri Tajorentsi. Riyotanaki

eero riyaatzi paamariki kaari tsiwakanitatsini, omaanta ipinkatheeyerini Tajorentsi eejatzi Jesokirishito eejatzi rantawaeteniri kimitaka ñaanakowenantatsiri. Tema okaataki 1000 ojarentsi ikaateeyerini ipinkathariteeyanakini.

Ikaatantyaawori romanatawakaya

⁷ Aririka omonkaatapaakya 1000 ojarentsi, ari rashitaryaakoteetakiri Jatanaashi, roemishitowaeteeri eejatzi. ⁸ Roojatzi riyataanaki rirori maawaeni nampitsikipaeni, ithotyaaanakiro kipatsi, ramatawiteeyerini maawaeni atziri ipiyoteeyantyaaririni jeekatsiripaeni romanatanteeyaaririni aapatziyeeyaririni Jesoshi. Ikanteetzi riraga oyaateeyiririni Jatanaashi: Kogo, eejatzi Makogo. Ikaateeyanakini osheki kameetha. Okimitaka tee amatziro ayotero tsika okaatzi opane impaneki, eejatzi eero amatziro ayotero tsikarika ikaateeyini riroripaeni. ⁹ Ikineeyanakini janta opankaeteetziinta, rinkiteeyanakirini maawaeni aapatziyeeyaririni Jesoshi, aritaki itapoteeyapaakawoni Jerojaree: rowaga nampitsi aninteeyakironi. Romanateeyapaakirinimi aapatziyeeyaririni, omaanta omapokanakya opoñaanakya jenokinta antawo paamari, othonkaeyapaerini; otagaeyapaakirini, pomeei. ¹⁰ Roojatzi ragaeteri iwinkatharite kamaaripaeni, riraga amatawiteeyiririni atziri, rookanteetyaariri janta antawoki inkaare. Tema paamariki kaari tsiwakanitatsini. Janta ikaateeyerini riraga koweenkatatsiri eejatzi riraga amatawitantatsiri, kantawitachari:

“Nokenkithatakotziri Tajorentsi”. Ari osheki ikemaatsiteeyawoni: kitejiriki, tsiteniriki; ikanteetatyeeyaani.

Iñaakiro janta kitamaawoki jeekamentotsiki

¹¹ Roojatzi noñaakiro antawo iwinkatharimento, okitamaamawotaki; eejatzi noñaakiri riraga Tajorentsi riraga jeekantawori. Opeyaperotanaka kipatsi eejatzi jenoki, peyanaka. ¹²⁻¹⁵ Eejatzi noñaakiri maawaeni piinkaeyawitacharini inkaareki. Ipiriinteeyanaani tsitsiyawiteenchari eejatzi maawaeni jateeyatsirini jaawiki. Kyaaryo, noñeeyakirini: pinkatharitawitacharini eejatzi kaari pinkatharitawitachani, ikatziyimoteeyakawoni iwinkatharimento Tajorentsi. Roojatzi roepithokakiro paajinapaeni osheki Iwaperite rirori. Ojankineeyakani jankinarentsipaeni maawaeni ranteeyinirini atziripaeni. Aririka rananeentero eechonkiini kaari kameethatatsi ari omawitya rotyaanteri rirori irira janta paamariki kaari tsiwakanitatsiri eero ikemaatsitaperotawo katsiri. Omaanta riraga antzirori osheki kaari kameethatatsi osheki ikemaatsitaperotyaawo katsiri. Eenitatsi paashini iñaanamento rashi rirori eejatzi, roepithokakiro paajinapaeni ojankinataka iwaeropaeni maawaeni aapatziyariri Jesoshi. Riraga kaari jankinatakotacha rookaeteri janta antawoki paamari: janta rookaeri Tajorentsi maawaeni theenkantatsiri eejatzi maawaeni kamaari. Iiteetziro paamari Inampi Ashironkaaperotachari: riraga kaari ñaayiterini Tajorentsi. Oshekipero

ikemaatsiperotakawo katsiri janta ikowaki
ikamae omaanta tee imatziro, eekiro riyaatatzi
ikemaatsitaperotyawo.

21

Ikenkithatakotakiro Jerojaree owakirari

¹ Roojatzi koñaatziro noñaakiri: tema noñaakiro
paashini jenoki eejatzi paashini kipatsi,
owakirari. Aritaki opeyaperotanaka rowaga
itakawori, eejatzi opeyaka inkaare, tekatsikya
iroñaaka. ² Eejatzi noñaakiro rowaga Jerojaree
owakirari, rowaga kameethaperotatsiri
inampi Tajorentsi; opoñaanaka jenokinta,
ayiitapaaki kipatsiki. Osheki owaneenkayitakani,
okimitakawo tsinani, rootentsirika aye oemi,
owaneenkataka. ³ Nokemakiri jenokijatzi,
jeekatsiri okaakini iwinkatharimentoki
Tajorentsi. Itacheronkawaantetzi, ikantzi:

—Pamineeyeni: riyataki Tajorentsi jaawiki
ijeekimoeyerini atziri. Kijokiro rowaeyerini,
isheninkaeyantyaaririni. Eero rookaeyirini.
Riroripaeni ipinkathateri apatziro rirori.

⁴ Riweshiryaaagaeyarini, eero ishinetziri
atziri riragaeyeeyani eejatzi; eero ikamaeyeni.
Eero riraakotaari eejatzi kamaentsirini, eero
ishenkataa, eero ikemaatsitaawo oetarikapaeni.
Aritaki othonkyaari maawaeni irokapaeni.
Tekatsi.

⁵ Roojatzi ikantzi Tajorentsi:

—Pamine, nowakiratakagaero maawaeni.

Eejatzi ikantakina:

—Pojankinatero iroka: kyaaryootaki okaatzi nokantakimiri, tee namatawitzimi. Pimatero pameentyaawo.

⁶ Eejatzi ikantakina:

—Monkaataka, nomatakiro. Naaka itakaantawori maawaeni, eejatzi naaka weyeeroni maawaeni. Iroñaaka eenitatsirika miritatsini, nopashityaari rireri iña owañaantatsiri; eero nokowakotziri: aritaki nopashiteeyaarini maawaeni koetyeemoeyakaririni. ⁷ Eekirorika riyaatatye ranteeyenawoni maawaeni nokowakagaeyiririni, nopaperoyerini maawaeni koetyeemoeyakaririni. Notajonkakowentapiinteeyerini, rootaki riyotantanari naaka rashi Pawa Tajorentsi eejatzi neentsitetaperoeyaarini. ⁸ Omaantakya riraga thaantzi, tema ari intsipaete ipakaanakiro raapatziyari Tajorentsi aririka opomeentsitzimotakyaari. Riroripaeni eejatzi riraga theenkantatsiri, antayitzirorini kaari kameethatayitatsini, owamaantatsiri atziri, mayempitzirori kaari rayi, matsitantatsiri, pinkathatashitayitaworini riwetsikayitzirini atziri iitajorentsitashitari, eejatzi maawaeni amatawitantatsiri, nookaeyerini antawoki paamari kaari tsiwakanitatsini. Rootaki noshiyakaanantakariri rapiiteeya ikamaeyeeni.

⁹ Roojatzi ipokashitakina apaani ronampiri, riraga ikaateeyirini inkaaganki 7 oerikakirori iwajoni yeekitawitachari owaa owashironka-gaeyakiririni atziri. Ikantakina:

—Pipoke, noñaayemiro owakira aatsiri oemi: rootaki iina Rowishate Tajorentsi.

¹⁰ Itentashiretanakina janta antawoperoki otzishi, roñaagapaakinawo Jerojaree: rowaga kameethaperotatsiri nampitsi. Opoñaanaka Tajorentsiki janta jenokinta, ayiitapaaki.

¹¹ Ishipakiryaaakaakiro nampitsi, okimitaka shipakiryaaaperotatsiri mapi kimitaka ishiwanki shiyentzi chamaero.

¹² Eenitatsi nampitsiki otantotsi inkitzirori, jatatsiri jenoki. Eenitatsi otantotsi 12 omoopaeni okaatzi, ikyaantapiintawo nampitsi; eenitatsi janta 12 ronampiri Tajorentsi shenteeyirorini. Ojankinataka omookipaeni apaani iwaero riraga 12 itomini Ishirayeeri.

¹³ Okaatzi 3 omoopaeni janta ikinapaenta oorya, okaatzi eejatzi 3 omoopaeni janta itziroryaaneenta oorya, eejatzi ojeeki omerikikipaeni omoopaeni: eenitatsi 3 jakakiroka, eenitatsi 3 jantakironta.

¹⁴ Ojeeki jaawiki antawo mapipaeni kaatatsiri 12, rowankitantawori osheninkapaeni mapi. Ojankinataka antawoki mapipaeni apaani iwaero riraga 12 rotyaantanewopaeni Rowishate Tajorentsi.

¹⁵ Ari roerikakiro ronampiri Tajorentsi imonkaatantawori nampitsi, riwetsikaetziro ooro. Ari imonkaatakiro nampitsi eejatzi otantotsi, eejatzi omoo roori, ikyaanteeyapiintarini.

¹⁶ Eenitatsi 4 otantotsi omonkaatawakagaeyakani maawaeni. Eejatzi okimitaka jenoki omonkaatawakaaka. Okaataki 2.200 kiroometero maawaeni.

¹⁷ Imonkaatakiro tsika okaatzi otontaperotaki. Tema okaataki 65 meetero. Ari nojankinatakimiro ikantakinari riraga ronampiri Tajorentsi.

18 Ro riwetsikantawori otantotsi mapi shipakiryaayperotatsirini, kimitawori ishiwanki shiyentzi chamaero. Omaanta roori nampitsi, ro riwetsikayitzirini ooro, omaanta okitetakiperotanee maawaeni.

19 Jaga otantotsiki eeniro shipakiryaaatsiri rootaki kamaapookitatsiri antawo mapi shawitziinirira nokamantakotakiri inkaaganki. Owaneenkayitakawoni shipakiryaaayitatsirini mapi, pinataperotayitacharini: itanakawori eenitatsi kamaapookitatsiri kimitaka ishiwanki shiyentzi chamaero; apitetapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri rootaki kamaapookitatsiri kimitaka cheetzi; rowaga *tres*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri kimitaka oteyaki tenteritoki; rowaga *cuatro*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri kamaapookitatsiri kimitaka chokiyo; 20 rowaga *cinco*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri rootaki thapatonkeerikitachari kitamaari eejatzi kimitaka maankicheetzi; rowaga *seis*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri rootaki kimitaka maankicheetzi; rowaga *siete*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri rootaki kamaapookitatsiri kimitaka shimashiri; rowaga *ocho*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri kimitaka iithoki kenthori; rowaga *nueve*-tapaentsiri kimitaka paryaantzi irakaanto; rowaga *diez*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri kimitaka paryaantzi eeriki; rowaga *once*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri rootaki kamaapookitatsiri kimitaka kenthoryaaniki; rowaga *doce*-tapaentsiri mapi shipakiryaaatsiri rootaki kamaapookitatsiri kimitaka tsirapateya. Okaataki

rinashitayitarini mapipaeni 12. ²¹ Rowaga ashitakontsi janta ikyaapiinantaworikinta otantotsi riwetsikaetayitzironi mapi kitamaakiri. Ro riwetsikaetziri ashitakontsi apaani mapi. Eejatzi maawaeni awotsi janta nampitsiki riwetsikaetziro ooro, riyoshiitashitaka ooro, tekatsi itsipateerori; eejatzi okitamaataperotaki.

²² Tee noñiuro nampitsiki ipanko Tajorentsi ipinkathateeyantyaaririni jeekatsiripaeni. Aritaki ithotyaakiro Tajorentsi eejatzi Rowishate nampitsi, aapatziyeeyakarini jeekatsiripaeni tsikarikapaeni. Tema rirotaki Awinkatharite matayitzirorini maawaeni.

²³ Tee ijeeki oorya roorenantyaawori nampitsi, eejatzi tekatsi kashiri kitamashiteroni: tekatsi ikowaeyantyaaririni. Tema ijeeki Tajorentsi, osheki ishipakiri okitejitantari nampitsi. Eejatzi ikimita Rowishate, roorentakoeyakaeni.

²⁴ Roojatzi maawaeni atziri ikemijantaperotero okaatzi rametari atziri jaga owakirari Jerojaree, rowaga ikoyiri Tajorentsi. Maawaeni jewawenantatsiri kipatsiki ipokapae jaga ipinkathateri Tajorentsi eejatzi ipashiyi-takyaarini oetarikapaeni kameethatatsiri.

²⁵ Aakapaeni joriiyopaeni ametapiinteeyakani ashitapiintziro anampi tsiteniriki, omaanta janta tee rashitapiintziro: tema okantani okitejitzi, tee otsitenitzimaeta.

²⁶ Kyaaryo, ipokaeyakini maawaeni atziripaeni ipinkathateeyakirini Tajorentsi, ikanteeyini: “Tema ikameethataki Tajorentsi”. Eejatzi ramayitakironi ipashityaariri pinaperotachari, rovaga owaneenkataka. ²⁷ Eero okyaapae janta kaari kiteshiretayitatsirini

oetarikapaeni. Eejatzi eero rareetanta antayitzirorini kaari kameethatayitatsini, tsikarika okantayitarini; eejatzi eero rareetanta amatawitantatsiri. Omaantakya riraga areeteeyachani rirotaki jankinatakoeyacharini iwaeropaeni janta iñaanamentoki rashi Rowishate Tajorentsi. Riroteeyakini jeekatsini Tajorentsiki, ikanteetatyeeyaani.

22

¹ Roojatzi roñaagakinawo ronampiri Tajorentsi antaworoña eni, jaankanaanikitatsiri, ikanteetziro: iñaa owañaantatsiri. Oshiyakaawentzirori tsika ijeekakaantee akanteetatyeeyaani. Opoñaaka iwinkatharimentoki Tajorentsi eejatzi Rowishate, yowaatapaaki, shaaag. ² Okinaatanaki nampitsiki niyanki. Ojeeki othapikipaeni inchatopaeni, owañaantatsiri. Oshiyakaawentzirori tsika ijeekakaantee akanteetatyeeyaani. Tema okithokitapiintzi maawaeni kashiri. Rowaga chochoki owañaaperotakaeri. Eejatzi oshi oshiyakawo aawintawontsi etsiyatakoeyiririni maawaeni atziri katsitatsiri rajankaneki. ³ Eero añaairo janta nampitsiki kaari iñaaperotziri Tajorentsi kameethatayitatsini; tema janta ijeeki rirori eejatzi Rowishate. Ipinkatheeyerini maawaeni atziri janta, tema riroteeyakini aapatziyeeyaririni Jesoshi. ⁴ Iñaapooteeyerini maawaeni, eejatzi rojataakoeyakyaawoni ipankaki iwaero, maawaeni. ⁵ Eero otsitenitee eejatzi, eero akowaeyirini ootamentatsi eejatzi oorya. Rirotaki kitejitakayeroni riraga

Awinkatharite Tajorentsi. Akaateeyerini rirori maawaeni, kimiteeyakaeni pinkatharipaeni. Tema akanteetatyeeyaani ajeeki kameetha.

Ari ithonkapaakiro Jowa rojankinari

⁶ Roojatzi ikantakina riraga ronampiri Tajorentsi:

—Kyaaryootaki iroka noñaagaeyakimirinika, tema pimatziro pameenantyaaworini. Iroñaaka nothonkakiro noñaayemiri okaatzi awijanaki iinja, tema awijanaki intsipaete. Rirotaki riraga Tajorentsi ikanteetatyeeyaani riyotakaakiri riraga kamanantayitzirorini iñaani otyaantakinari niyotaantakimiri eerokapaeni okaatzi awijaneentsini paata. ⁷ Ikantzi Jesoshi:

—¡Paminetya sha! Kaakitakina. Oki-moshiryaakayeri maawaeni atziri eekiro riyaatatyee raapatziyawo okaatzi nojanki-natakaakiriri Jowa iroka ñaanamentotsikika.

⁸ Nowaero naari Jowa. Naaka kemakirori eejatzi ñaakirori maawaeni iroka nojanki-natakotakirika. Irira oñaagakinawori ronampiri Tajorentsi. Roñaagantakinawori, notzi-werowashitawitakari, nopinkathatantakariri, ⁹ omaanta ikantakina:

—Eero pipinkathatana, akimitawaka-gaeyakani: tema aakateeyakini antawae-teeyiniririni Tajorentsi. Naari, eerori, eejatzi piyemijantzinkaritepaeni, riraga kamanantayitzirorini iñaani Tajorentsi, eejatzi maawaeni aapatziyeeyaworini iroka pojankinatzi: akimitawakagaeyakani. Eero

pipinkathatana naari, omaantakya riraga Tajorentsi pipinkathaperoteri.

¹⁰ Roojatzi eejatzi ikantakina:

—Eero pimaniro iroka pojankinatakiri, rooteentsi omonkaatakya. ¹¹ Eerotzitarika omonkaata nokantakimirika, ikantyaani rapiitapiintero kaari kameethatatsi ranteeyirini, eekiro riyaatatyee. Eejatzi ikimityaari riraga kameethatatsiri: eekiro rowaagatyeeero rantayitzirini rirori. Riraga aapatziyaperotariri Jesoshi ikanteetatyeeyaani imataperoteniri Tajorentsi maawaeni ikowakaeriri.

¹² Ikantzi Jesoshi:

—Eero ojamanitaperotzi roojatzi nopokantee-yari. ¡Kaakitakina! Aririka nareeteeyapaakimini, tema nopinateeyapaerini maawaeni anteeyakinaworini nokowakaeriri. ¹³ Naaka itakaantawori maawaeni, eejatzi naaka weyeeroni maawaeni. Nitaperotakawoni nojeekini, eejatzi iroñaaka nokanteetatyeeyaani nojeeki. ¹⁴ Noemoshirenkaeyerini maawaeni aapatziyariri Jesoshi. Noshiyakaawentemiri eerokapaeni. Tema kimitawitaka pikiwaeyironi piithaaripaeni pikameethatantari. Tema iroñaaka noshinetemi powaeyaawoni okithoki inchato owañaantatsiri, eejatzi noshineteeyemini pijeekaeyeni nonampiki: pikyagaeyapaeroni omoo ikyaapiinteeyantarini. ¹⁵ Omaanta janta nampitsiki tee ishineteetziri ijeeki theenkan-tatsiri, matsitantatsiri, mayempitzirorini kaari rayi, owamaeriri atziri, pinkathatzirori riwetsikashitayitarini atziri, kowatsiri ramatawitya rirojatzi, amatawiteeyiririni

paashinipaeni, maawaeni. Eero rareeteeyawoni riroripaeni nonampiki. ¡Eerowa! ¹⁶ Naaka Jesoshi. Notyaantakimiri nonampiri, ikamantakimiro noñaani powagaeyantyaanaririni maawaeni aapatziyeeyanarini. Naaka wetsikiriri Iraviirini, eejatzi naaka icharineeteni. Noshiyakari kamori okitejitzimataneerika.

¹⁷ Ishire Tajorentsi eejatzi roori inathori Rowishate Tajorentsi, okanteeyirini: “Thame paapatziyari Nowinkatharite”. Thame maawaeni kemaeyirorini, pikimiteeyaawoni, pikanteeyeni: “Thame paapatziyari Nowinkatharite”. Eejatzi eerori, tsikarika pijeekaeyini: noshiyakaawentemiro. Aririka pikemakiro pimiri, pameentyaari Nowinkatharite. Ninkarika kowaentsini rire, pameenteeyarini: tema ipakimi iña owañaantatsiri, tekatsi ikowakoeyemini.

¹⁸ Eeniroka nokamanteeyeririni maawaeni ñaanateroni iroka jankinarentsika. Monkaataka: ari okaatzi. Tekatsikya pojankinatee eejatzi iroka ñaanamentotsika. Aririka pojankinawae-tashitakyaawo oetarikapaeni, piyotaashityaaririmi inashitachari, aritaki rowashironkaaperotemi Tajorentsi: rowashironkaaperotemi okimita rowashironkaaperoeyakirini maawaeni atziri Iwaperitekika.

¹⁹ Eejatzi okimitaka, kyaaryoowa pipeyeerokari jankinarentsika. Aririka pipeyeero oetarikapaeni, eero ishineteemi Tajorentsi poyaawo okithoki inchato owañaantatsiri; eejatzi eero piñiuro inampi Tajorentsi, iroka okenkithatakotzirika. ²⁰ Jesoshi riraga iyotaakinawori iroka, ikantzi:

—Kyaaryo, eero ojamanitzi nopiyanteeyaari.

Nokantzi naaka:
—Aritaki okantyaari. Pipokae Nowinkatharite
Jesoshi. ²¹ Nokowaki Awinkatharite
Jesoshi ineshironkaperoyemini maawaeni
aapatziyariri. Aritaki ikantapiintyaani.

Naaka jankinatzirori:

Jowa

**Iwaperite tajorentsi ikenkithatakoetziri
awinkatharite Jesokirishito: owakirari
inimotakiri tajorentsi
New Testament in Ashéninka Pajonal (PE:cjo:Ashéninka
Pajonal)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ashéninka Pajonal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ashéninka Pajonal [cjo], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ashéninka Pajonal

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

97defb47-361b-545a-898b-173aeaa61806